

RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 7-8 marca 2018 na kierunku

Zdrowie Publiczne

prowadzonym

na Wydziale Zdrowia Publicznego w Bytomiu
Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach

Warszawa, 2018

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	8
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej	8
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	8
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	9
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	13
Dobre praktyki	14
Zalecenia	14
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	15
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2	15
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	24
Dobre praktyki	25
brak	25
Zalecenia	25
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	25
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3	25
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	28
Dobre praktyki	28
Zalecenia	28
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	29
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4	29
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	32
Dobre praktyki	32
Zalecenia	32
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	33
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5	33
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	33
Dobre praktyki	33
Zalecenia	33
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	33
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6	33
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	34

Dobre praktyki	34
Zalecenia	34
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	34
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	34
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	37
Dobre praktyki	37
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	37
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	37
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	40
Dobre praktyki	41
Zalecenia	41
8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny (w odniesieniu do spraw studenckich)	41
Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Studia I stopnia.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący:

prof. dr hab. Krystyna Sztefko - członek PKA

Członkowie:

1. dr hab. Krzysztof Szewior – członek PKA
2. dr hab. Mateusz Cybulski – ekspert PKA
3. lek. med. Krystyna Pierzchała – ekspert PKA – przedstawiciel pracodawców
4. mgr Piotr Pokorny – ekspert PKA ds. postępowania oceniającego
5. p. Filip Bielec – ekspert PKA ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku Zdrowie Publiczne (studia I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim) prowadzonym na Wydziale Zdrowia Publicznego w Bytomiu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej, na podstawie harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2017/2018. Polska Komisja Akredytacyjna po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na wskazanym wyżej kierunku. Dotychczas kierunek był oceniany jeden raz i otrzymał ocenę pozytywną. Stopień wdrożenia zaleceń powizytacyjnych został omówiony w dalszej części raportu.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy ZO a wcześniej opracowały rzetelny raport samooceny. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie raportu samooceny, a także dokumentacji przedstawionej w toku wizytacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku, Samorządem Studenckim, pracownikiem Biura Karier, z osobami i gremiami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, a także z interesariuszami zewnętrznymi, tj. przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Przed rozpoczęciem wizyty, po jej pierwszym dniu oraz przed zakończeniem dokonano wstępnych ustaleń i podsumowań, o których Przewodniczący Zespołu poinformował Władze Uczelni i Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

Nazwa kierunku studiów	Zdrowie Publiczne	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I stopnia	
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Obszar nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej (106 ECTS/59%) Obszar nauk społecznych (74 ECTS/41%)	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	1. Dziedzina nauk społecznych: nauki o bezpieczeństwie, pedagogika, psychologia, socjologia, nauki o polityce 2. Dziedzina nauk prawnych: prawo 3. Dziedzina nauk ekonomicznych: ekonomia, nauki o zarządzaniu 4. Dziedzina nauk medycznych: medycyna 5. Dziedzina nauk o zdrowiu (wg uchwały Senatu ŚUM nr 131/2017 z 20.12.2017 z późn. zm.)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	6 semestrów / 180 pkt. ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	1) Epidemiologia i Biostatystyka 2) Ochrona Zdrowia Pracujących 3) Organizacja i zarządzanie w ochronie zdrowia 4) Zdrowie środowiskowe 5) Asystent osób starszych 6) Promocja i edukacja zdrowotna z elementami pedagogiki 7) Opiekun medyczny 8) Statystyk medyczny 9) Higiena Dentystyczna Zarządzanie Ryzykiem Zdrowotnym	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Licencjat	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	10	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	91	0
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	2610	

i studentów na studiach stacjonarnych							
Nazwa kierunku studiów	Zdrowie Publiczne						
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia II stopnia						
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki						
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne i niestacjonarne						
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Obszar nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej (64 ECTS/53%) Obszar nauk społecznych (56 ECTS/47%)						
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	1. Dziedzina nauk społecznych: nauki o bezpieczeństwie, pedagogika, psychologia, socjologia, nauki o polityce 2. Dziedzina nauk prawnych: prawo 3. Dziedzina nauk ekonomicznych: ekonomia, nauki o zarządzaniu 4. Dziedzina nauk medycznych: medycyna 5. Dziedzina nauk o zdrowiu (wg uchwały Senatu SUM nr 131/2017 z 20.12.2017 z późn. zm.)						
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	4 semestry / 120 pkt. ECTS						
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	1) Bezpieczeństwo i Higiena Pracy 2) Zdrowie Środowiskowe 3) Epidemiologia i Biostatystyka zakres rozszerzony 4) Organizacja i Zarządzanie w Ochronie Zdrowia 5) Zdrowie Publiczne w Wymiarze Globalnym 6) Edukator Zdrowia 7) Ratownictwo Specjalistyczne Zdrowie Środowiskowe i Profilaktyka Chorób Środowiskowozależnych						
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Magister						
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	13						
	<table> <tr> <td>Studia stacjonarne</td><td>Studia niestacjonarne</td></tr> <tr> <td>120</td><td>12</td></tr> <tr> <td>Liczba godzin zajęć wymagających</td><td>1005</td></tr> </table>	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	120	12	Liczba godzin zajęć wymagających	1005
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne						
120	12						
Liczba godzin zajęć wymagających	1005						

bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	
--	--

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	Zadowalająco
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1. Koncepcja kształcenia

1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów

1.3. Efekty kształcenia

¹W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Kierunek Zdrowie Publiczne jest jednym z trzech kierunków kształcenia na Wydziale Zdrowia Publicznego (WZP) Śląskiego Uniwersytetu Medycznego (SUM). Aktualna oferta kształcenia na kierunku Zdrowie Publiczne o profilu ogólnoakademickim obejmuje studia I i II stopnia w trybie stacjonarnym oraz niestacjonarnym. W ramach studiów I stopnia na kierunku Zdrowie Publiczne jest oferowane kształcenie w dziewięciu specjalnościach a w jednej z nich (Asystent osób starszych) wybrane zagadnienia prowadzone są w języku angielskim. Wybór specjalności ma miejsce po I roku studiów. W ramach studiów II stopnia studenci wybierają jedną z siedmiu ścieżek specjalizacyjnych.

Koncepcja kształcenia na kierunku studiów Zdrowie Publiczne koresponduje z misją SUM, w której Uczelnia uznaje *„jako integralną część narodowego systemu edukacji i nauki, odkrywanie i przekazywanie prawdy poprzez prowadzenie badań naukowych i kształcenie studentów”*. Zadania te, na poziomie Jednostki precyzuje tekst misji WZP, której treść brzmi następująco: *„Kształcenie w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, prowadzenie badań naukowych w oparciu o nowoczesne techniki i metody oraz publikacja ich wyników”* (Uchwała 71/2013/2014 Rady WZP z dnia 17.09.2014 r.).

Koncepcja kształcenia opiera się na interdyscyplinarnym charakterze dziedziny, jaką jest zdrowie publiczne, łączącej w sobie medyczne, środowiskowe, społeczne, ekonomiczne i prawne aspekty zdrowia oraz jego ochrony. Integracja wiedzy z zakresu różnych dziedzin pozwala na wykształcenie absolwentów gotowych skutecznie podjąć wyzwania zawodowe i społeczne w zakresie oceny stanu zdrowia populacji i czynników ryzyka zdrowotnego, profilaktyki zdrowotnej i społecznej oraz zdrowia środowiskowego, tworzenia i wdrażania programów zdrowotnych i promocji zdrowia, przy uwzględnieniu ekonomiczno-organizacyjnych oraz prawnych uwarunkowań tych działań. Celem kształcenia na studiach z zakresu zdrowia publicznego jest tym samym przygotowanie specjalistów posiadających kwalifikacje umożliwiające aktywne kształtowanie polityki zdrowotnej na różnych szczeblach organizacyjnych, poczynając od lokalnych i regionalnych, po krajowe, zarówno w sektorze publicznym jak i prywatnym, a także w organizacjach pozarządowych oraz przygotowanie studentów do prowadzenia badań naukowych w dziedzinie nauk o zdrowiu.

Zgodnie z obowiązującą w SUM Strategią Rozwoju Uczelni na lata 2015-2021 do priorytetowych obszarów rozwoju Uczelni zalicza:

1. Obszar działalności dydaktycznej, a w szczególności doskonalenie jakości kształcenia, doskonalenie jakości i rozwój ofert w zakresie kształcenia podyplomowego poprzez rozwój oferty edukacyjnej i rozwój mobilności studentów i nauczycieli a także współpracy zagranicznej i wymiany w zakresie edukacji;
2. Obszar działalności naukowo-badawczej, a w szczególności doskonalenie prowadzonych badań naukowych i zwiększenie liczby tematów badawczych, zwiększenie stopnia komercjalizacji badań naukowych, zwiększenie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, zwiększenie mobilności kadry naukowej i wspieranie rozwoju młodych i aktywnych naukowców.

Na Wydziale Zdrowia Publicznego obowiązuje także dokument „Koncepcja kształcenia na Wydziale Zdrowia Publicznego w Bytomiu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach na lata 2016-2020”, stanowiący Załącznik nr 1 do Uchwały nr 66/2016/2017 Rady Wydziału Zdrowia Publicznego w Bytomiu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach z dnia 23 lutego 2017 r. Na pierwszym miejscu wg tej strategii stawiane jest kształcenie studentów w celu zdobywania i uzupełniania wiedzy oraz umiejętności niezbędnych w pracy zawodowej, prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych oraz świadczenie usług badawczych, doskonalenie jakości kształcenia, rozwój oferty edukacyjnej, rozwój mobilności studentów i nauczycieli oraz współpracy zagranicznej i wymiany w zakresie edukacji oraz upowszechnianie i pomnażanie osiągnięć nauki, kultury narodowej i techniki, w

tym poprzez gromadzenie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych i informacyjnych. Sformułowane cele przekładają się na szereg działań budujących koncepcję kształcenia ocenianego kierunku, obejmujących m.in. zwiększenie liczby jednostek wykorzystujących rozwiązania e-learningowe w procesie kształcenia (w raporcie Samooceny jednostka wskazała wykorzystanie technik kształcenia na odległość w procesie dydaktycznym, jednak podczas spotkania ZO PKA ze studentami nie potwierdzili oni tej informacji), kompetencji kadry w zakresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem 'ICT' i znajomości języków obcych, dalsze promowanie uczestnictwa studentów w programach ERASMUS+ i MOSTUM oraz ich udziału w międzynarodowej wymianie, osiągnięcie i utrzymanie wiodącej pozycji w zakresie nauki i badań wśród wydziałów o tym samym profilu w Polsce. Uwzględniając aspekt humanistyczny, Uczelnia kładzie szczególny nacisk na kształtowanie i stymulowanie etycznych postaw studentów wraz z umiejętnością właściwego komunikowania się z pacjentem i otoczeniem. Reasumując, założone filary rozwoju SUM odnoszą się bezpośrednio także do rozwoju kierunku Zdrowie Publiczne.

Na mocy Uchwały nr 24/2018 Senatu SUM w Katowicach z dnia 28 lutego 2018 roku w sprawie zmiany Uchwały nr 131/2017 Senatu SUM z dnia 20 grudnia 2017 roku dotyczącej stwierdzenia dostosowania profili i programów kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych w SUM w Katowicach oceniany kierunek został przyporządkowany - wraz ze wskazaniem dziedzin i dyscyplin, do których odnoszą się efekty kształcenia - do obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej (dziedzina nauk o zdrowiu (wiodąca), dziedzina nauk medycznych - dyscypliny medycyna) a także do obszaru nauk społecznych (dziedzina nauk społecznych – dyscypliny: nauki o bezpieczeństwie, nauki o polityce publicznej, nauki o poznaniu i komunikacji społecznej, pedagogika, psychologia, socjologia oraz dziedzina nauk ekonomicznych – dyscypliny: ekonomia, nauki o zarządzaniu i dziedzina nauk prawnych – dyscypliny: prawo, i nauki o administracji).

Koncepcja kształcenia stawia na zdobywanie wiedzy i umiejętności niezbędnych w pracy zawodowej, uwzględnia charakterystyczne dla regionu relacje społeczno-gospodarcze oraz potrzeby i oczekiwania lokalnego i regionalnego rynku pracy. Tym samym Uczelnia uwzględnia w planach rozwoju koncepcji kształcenia postęp w dziedzinie nauki oraz dyscyplinach naukowych, z których wywodzi się oceniany kierunek. W procesie ustalania i tworzeniu koncepcji kształcenia biorą udział interesariusze wewnętrzni (nauczyciele akademicki, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni (pracodawcy, np. przedstawiciele szpitali, Wojewódzkiej Stacji Krwiodawstwa, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, Urzędu Marszałkowskiego, Śląskiej Izby Lekarskiej, Urzędów Miasta Bytomia, Świętochłowic, Chorzowa, Siemianowic Śląskich, Narodowego Funduszu Zdrowia). Współpraca z pracodawcami w zakresie koncepcji kształcenia ma charakter nieformalnych konsultacji. Wszelkie opinie pracodawców są uwzględniane w całościowej koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku, np. współpraca z takimi instytucjami, jak Bytomskie Centrum Kultury, Wojskowa Komisja Uzupełnień w Bytomiu, Biuro Promocji Miasta Bytom, Urząd w Katowicach, NZOZ Stomatologia „Brynów” w Katowicach, Śląska Izba Lekarska w Katowicach, czy Uniwersytet Trzeciego Wieku w Sosnowcu skutkuje realizacją studenckich praktyk zawodowych.

Absolwenci studiów na kierunku Zdrowie Publiczne posiadają wiedzę, umiejętności i kompetencje w szczególności z zakresu nauk o zdrowiu, tzn. w zakresie szeroko rozumianych aspektów zdrowia populacji i są przygotowani do pracy na stanowiskach wykonawczych, administracyjnych (studia I stopnia) i kierowniczych (studia II stopnia) w instytucjach i podmiotach zajmujących się świadczeniem usług zdrowotnych, profilaktyką i edukacją zdrowotną, opieką społeczną, a także administrowaniem i finansowaniem świadczeń zdrowotnych. W koncepcji kształcenia uwzględnione są wzorce i doświadczenia międzynarodowe, np. WZP SUM jest członkiem sieci APSHER (*Association of Schools of*

Public Health in the European Region). Program studiów na ocenianym kierunku uwzględnia rekomendacje i zalecenia ww. stowarzyszenia, w szczególności w zakresie obszarów wiedzy, charakterystyczne dla tego kierunku w celu podniesienia jakości kształcenia, tworzeniu jednolitych europejskich standardów w zakresie programów nauczania oraz efektów kształcenia w zdrowiu publicznym, a także tworzenia w europejskiej przestrzeni publicznej warunków sprzyjających zatrudnianiu absolwentów zdrowia publicznego. Ponadto, koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku charakteryzuje się oryginalnością i nowatorstwem w odniesieniu do kierunków studiów o podobnych celach i zakresie kształcenia.

Badania naukowe prowadzone na Wydziale Zdrowia Publicznego pozostają w ścisłym związku z kształceniem na kierunku Zdrowie Publiczne. Wskazane w Raporcie Samooceny obszary badawcze znajdują odzwierciedlenie w programie studiów oraz treściach poszczególnych przedmiotów. Wiodące badania naukowe obejmują np.: identyfikację środowiskowych czynników ryzyka zdrowia (PM10, benzo-a-pirenu, dioksyn, polichlorowanych bifenyli, ołowiu, kadmu) w wybranych miastach Śląska, częstość występowania chorób alergicznych u dzieci w woj. śląskim, analizę biochemicznych czynników prognostycznych w pokrzywce samoistnej, atopowym zapaleniu skóry i w alergicznym nieżycie nosa, analizę częstość upadków i złamań u osób starszych, częstość występowania zburzeń poznawczych u osób 65+, epidemiologię nowotworów na obszarze Górnego Śląska ze szczególnym uwzględnieniem oceny poziomu dostępności do kompleksowego leczenia onkologicznego, usługę zdrowotną jako narzędzie budowania przewagi konkurencyjnej w regionie, badania przedmiotowe z zakresu etyki zdrowia publicznego. Podsumowując, kompleksowość, różnorodność i aktualność problematyki, a także kierunków badań prowadzonych w jednostce zapewnia możliwość osiągnięcia przez studentów większości efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku i realizację programu studiów, w tym w szczególności efektów w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Wyniki badań pracownicy publikują w renomowanych czasopismach krajowych i zagranicznych o międzynarodowym zasięgu, w tym w czasopismach z listy filadelfijskiej. Wyniki realizowanych badań skutkują awansami naukowymi pracowników.

Na uwagę zasługuje fakt, że w prowadzenie badań naukowych aktywnie zaangażowani są studenci kierunku Zdrowie Publiczne, jednak najczęściej efekty ich prac są prezentowane na lokalnych konferencjach naukowych, a rzadziej są publikowane w formie artykułów naukowych w czasopismach bądź monografiach naukowych. **ZO PKA sugeruje, aby podjąć działania motywujące studentów jako autorów/współautorów do większego zaangażowania w podejmowanie prób publikacji wyników badań w czasopismach krajowych i międzynarodowych posiadających punktację MNiSW oraz zwiększenie zasięgu terytorialnego czynnego udziału w konferencjach naukowych.** Badania naukowe prowadzone przy udziale studentów mają wpływ na ich przygotowanie do realizacji/kontynuacji kształcenia na studiach doktoranckich na macierzystym Wydziale.

Działalność naukowa pracowników Wydziału jest finansowana z kilku źródeł. Systematyczne finansowanie pochodzi z dotacji MNiSW, której podział na poszczególne zadania badawcze realizowane w jednostkach jest w całości dokonywany przez Wydziałową Komisję ds. Nauki, biorącą pod uwagę ranking corocznych osiągnięć naukowych poszczególnych jednostek. Pracownicy Wydziału w ostatnich latach realizowali kilka grantów naukowych ze środków krajowych oraz zagranicznych, np. „Risk Assessment from Policy to Impact Dimension (grant UE nr 20081105)”, „Zapobieganie występowaniu nadwagi i otyłości u dzieci i młodzieży (UE JANPA), „Regionalny klaster ochrony zdrowia” (NCN), „Epidemiologia nowotworów na obszarze Górnego Śląska ze szczególnym uwzględnieniem oceny poziomu dostępności do kompleksowego leczenia onkologicznego” (Centrum Zarządzania Onkologią).

Pracownicy Wydziału prowadzą także współpracę z instytucjami zagranicznymi, np.: Florida State University (USA) w zakresie zagadnień związanych z komunikacją o ryzyku zdrowotnym i E&H Services (Czechy) w zakresie prowadzenia pomiarów dioksyn, furanów i polichlorowanych bifenyli w próbkach środowiskowych.

Kierunki badań w zakresie zdrowia publicznego są integralną częścią procesu dydaktycznego realizowanego na kierunku. Obszary zainteresowań naukowych pracowników uczących na kierunku wpisują się tym samym w realizację kierunkowych efektów kształcenia. Różnorodność powyższych obszarów badawczych sprawia, że nauczyciele są w stanie zapewnić konieczny w przypadku zdrowia publicznego interdyscyplinarny charakter procesu dydaktycznego.

Obowiązujące na kierunku Zdrowie Publiczne efekty kształcenia dla studiów I stopnia (załącznik nr 12) oraz dla studiów II stopnia (załącznik nr 13) zostały przyjęte Uchwałą nr 119/2012 Senatu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach z dnia 30 maja 2012 roku. Kierunkowe efekty kształcenia odnoszą się do wskazanych przez Senat dziedzin i dyscyplin naukowych, jednak **ww. uchwałę, po wcześniejszym uwzględnieniu wskazanych powyżej zaleceń ZO PKA należy zaktualizować pod względem przyporządkowanych obszarów, dziedzin i dyscyplin naukowych w celu doprecyzowania jednoobszarowej sylwetki absolwenta kierunku Zdrowie Publiczne, po wcześniejszym przeprowadzeniu głębokiej dyskusji w środowisku Wydziału nad koncepcją i efektami kształcenia.**

Określone dla studiów I i II stopnia efekty kształcenia umożliwiają studentom uzyskanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych właściwych dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim. W przypadku obu poziomów studiów określone efekty kształcenia dotyczą obszarów kluczowych z punktu widzenia nauki i praktyki zdrowia publicznego. Uwzględniają one w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy oraz w dalszej edukacji. Efekty określone dla praktyk są spójne z efektami kierunkowymi, gdyż uwzględniają wykorzystanie nabytej wiedzy w zawodowym środowisku pracy absolwenta ocenianego kierunku, w tym odnoszące się do identyfikacji zagrożeń środowiskowych dla zdrowia publicznego jak również umiejętności miękkie takie jak kontakt z pacjentem, praca w zespole, kreatywność, zarządzanie czasem, odporność na stres.

Analiza dokumentacji związanej z tokiem studiów wykazała spójność kierunkowych efektów kształcenia dla ocenianego kierunku z efektami kształcenia dla obszarów kształcenia w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, a także do obszaru nauk społecznych, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do których kierunek ten został przyporządkowany oraz szczegółowych efektów kształcenia zdefiniowanych dla modułów zajęć tworzących program studiów z efektami kształcenia określonymi dla ocenianego kierunku na studiach I, jak i II stopnia.

Analiza dokumentacji związanej z tokiem studiów wykazała spójność kierunkowych efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku z efektami kształcenia dla obszarów kształcenia w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, a także do obszaru nauk społecznych, poziomu i profilu ogólnoakademickiego do których kierunek ten został przyporządkowany oraz szczegółowych efektów kształcenia zdefiniowanych dla modułów zajęć tworzących program studiów z efektami kształcenia określonymi dla ocenianego kierunku zarówno na studiach I, jak i II stopnia.

Studia II stopnia na ocenianym kierunku stanowią kontynuację programu studiów I stopnia, w związku z czym efekty kształcenia obowiązujące na studiach I stopnia zostały rozbudowane i poszerzone o nowe treści kształcenia, np.:

Studia I stopnia	Studia II stopnia
------------------	-------------------

K_W06 - Zna główne formy organizacyjne usług zdrowotnych.	K_W24 - Zna zasady procedury akredytacyjnej zakładów opieki zdrowotnej oraz techniki i metody kontraktowania usług zdrowotnych oraz metody i techniki ich rozliczania.
K_U04 - Potrafi wykorzystać mierniki stanu zdrowia w analizie stanu zdrowia populacji i definiowaniu problemów zdrowotnych populacji. Opracowuje dane epidemiologiczne wykorzystując proste narzędzia statystyczne i analityczne.	K_U05 - Planuje, wdraża, monitoruje, ewaluuje i ocenia programy w obszarze zdrowia publicznego, działalności profilaktycznej, informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej.
K_K03 - Przejawia postawę odpowiedzialności za problemy środowiska lokalnego.	K_K02 - Przejawia zaangażowanie w promocję zdrowia publicznego i zainteresowanie problemami polityki społecznej i zdrowotnej.

Do określenia stopnia pozyskania odpowiednich kompetencji w zakresie znajomości języka obcego służą adekwatne efekty kształcenia, np.:

- K_U01 - posiada i doskonali umiejętność integrowania wiedzy teoretycznej z praktyką w zakresie komunikowania się i pracy w zespole;
- K_U29 - zna język obcy – rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne, posiada umiejętność komunikacji łącznie z rozumieniem dyskusji na tematy związane ze zdrowiem publicznym;
- K_U02 - potrafi planować procesy komunikacyjne tak, aby osiągać wyznaczone cele. Posiada umiejętności oceniania jakości i skuteczności komunikowania na różnych poziomach;

Opis w tym określony zakres ww. efektów kształcenia wpisuje się w koncepcję kształcenia na kierunku, a także jest dostosowany do poziomu studiów i ich ogólnoakademickiego profilu. Efekty kształcenia określone dla ocenianego kierunku oraz modułów zajęć uwzględnionych w programie studiów zostały sformułowane w sposób jasny i zrozumiały.

Zgodnie z sugestią ZO PKA należy zweryfikować uchwalone w 2012 roku efekty kształcenia pod względem modyfikacji i dostosowania do kształcenia jednoobszarowego (obszar nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej), co pozwala na zdobycie przez studentów bardziej sprecyzowanych kwalifikacji, w szczególności z dziedziny nauk o zdrowiu.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Zdaniem ZO PKA koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku i plany jej rozwoju są zgodne z misją i strategią rozwoju Uczelni, odpowiadają celom określonym w strategii jednostki oraz Uczelni, uwzględniają postęp w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, a także biorą pod uwagę wzorce i doświadczenia krajowe oraz międzynarodowe właściwe dla zakresu kształcenia. Koncepcja kształcenia uwzględnia w dostatecznym stopniu wzorce zorientowane na potrzeby otoczenia, w tym w szczególności potrzeby rynku pracy, zgłaszane przez interesariuszy zewnętrznych. Koncepcja kształcenia ocenianego kierunku uwzględnia potrzeby rynku pracy i jest tworzona przy współudziale

pracodawców. Jednostka prowadzi w zdecydowanej większości badania naukowe w zakresie obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, który odpowiada jednemu z dwóch obszarów kształcenia, do którego kierunek został przyporządkowany, w dziedzinach nauki oraz dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia z ww. obszaru, a także wykorzystuje wyniki badań w realizacji i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku. W badaniach naukowych pominięte są dziedziny i dyscypliny naukowe z obszaru nauk społecznych. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku oraz modułów zajęć tworzących program studiów opisują poziom i profil kwalifikacji, do której prowadzi program kształcenia, ich zakres merytoryczny jest powiązany z obszarami wiedzy, dziedzinami nauki oraz dyscyplinami naukowymi, które są podstawą koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku oraz w przypadku obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej z badaniami realizowanymi w jednostce, są spójne z opisem efektów właściwym dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji, sformułowane w sposób zrozumiały, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy oraz umiejętności, a także kompetencje społeczne niezbędne w działalności badawczej, na rynku pracy oraz w dalszej edukacji.

Mocne strony:

1. członkostwo Wydziału w sieci APSHER (*Association of Schools of Public Health in the European Region*);
2. dobra współpraca z interesariuszami zewnętrznymi (pracodawcami), chętnie zatrudniającymi absolwentów kierunku w swoich jednostkach;
3. realizacja grantów z zewnętrznych środków krajowych (NCBiR, NCN) oraz środków zagranicznych (UE);

Słabe strony:

1. zbyt szeroki zakres przyporządkowania kierunku Zdrowie Publiczne do obszarów, dziedzin i dyscyplin naukowych ;
2. nieweryfikowana od 2012 roku uchwała Senatu SUM, wprowadzająca efekty kształcenia dla kierunku Zdrowie Publiczne na studiach I i II stopnia;
3. ograniczona aktywność konferencyjna studentów do udziału w lokalnych konferencjach naukowych, odbywających się na Górnym Śląsku.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

1. przyporządkowanie kierunku Zdrowie Publiczne tylko i wyłącznie do obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, dziedziny nauk medycznych, dyscypliny medycyna oraz dziedziny nauk o zdrowiu, poprzedzone przeprowadzoną dyskusją w środowisku Wydziału nad koncepcją kierunku i efektami kształcenia. Jednoobszarowe umiejscowienie kierunku w bardziej jednoznaczny i precyzyjny sposób scharakteryzuje zdobywane przez studentów kierunku kwalifikacje. Ponadto należy wydać nową uchwałę Senatu SUM, która zmodyfikuje i doprecyzuje po wcześniejszym uwzględnieniu zaleceń ZO PKA efekty kształcenia pod względem przyporządkowanych obszarów, dziedzin i dyscyplin naukowych (kształcenie jednoobszarowe), co pozwoli na zdobycie przez studentów bardziej sprecyzowanych kwalifikacji, w szczególności z dziedziny nauk o zdrowiu.
2. podjęcie działań motywujących studentów jako autorów/współautorów do większego zaangażowania w podejmowanie prób publikacji wyników badań w formie artykułów oraz zwiększenie zasięgu terytorialnego czynnego udziału w konferencjach naukowych;

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia
- 2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia
- 2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Program studiów I i II stopnia zakłada realizację szeregu podstawowych treści kształcenia. Treści realizowane na studiach I stopnia pogłębiane są na studiach II stopnia, a dodatkowo wzbogacane o nowe.

Plan studiów I stopnia przewiduje realizację procesu kształcenia w 9 modułach specjalnościowych. W każdym roku student uzyskuje 60 punktów ECTS. Moduły specjalnościowe są wybierane na III semestrze studiów w celu pogłębienia wykształcenia w jednym z aspektów zdrowia publicznego. W programie kształcenia przyjęto wspólny blok zajęć reprezentujących moduły ogólnouczeniowe (języki obce), podstawowe, w tym moduły z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych (ergonomia, etyka z elementami filozofii, psychologia, prawo, socjologia, ekonomia, podstawy pedagogiki) oraz moduły specjalnościowe (moduły wybieralne). Program kształcenia w ramach modułów wybieralnych uwzględnia specyfikę specjalności. Wszystkie specjalności dają absolwentom możliwość zdobycia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych umożliwiających zatrudnienie w instytucjach i organizacjach wyznaczonych do realizacji wskazań „Europejskiego Raportu Zdrowia 2012”.

Plan studiów dla obu poziomów kształcenia przewiduje zajęcia do wyboru w wymiarze większym niż 30% punktów ECTS przypisanych do kierunku oraz moduły zajęć związane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z tym kierunkiem studiów, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS, przypisanych do kierunku, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych.

Na studiach II stopnia realizowanych jest 7 modułów specjalnościowych, wybieranych przez studentów na I semestrze studiów. Moduły zajęć, ich wymiar godzinowy oraz sekwencyjność w ramach planu studiów zostały wyodrębnione prawidłowo. W ramach realizacji programu student aktywnie bierze udział w badaniach naukowych prowadzonych w jednostkach organizacyjnych Wydziału (Katedry, Zakłady, Kliniki, etc.). Jest przygotowywany do samodzielnego prowadzenia badań, analiz uzyskanych wyników, jak również ich publikacji.

Analiza planów studiów na cykl kształcenia rozpoczynający się od roku akademickiego 2017/2018 zarówno dla studiów I stopnia, jak również dla studiów II stopnia, przeprowadzona przez ZO PKA, wykazała drobne nieprawidłowości natury formalnej, takie jak:

1. Brak „Seminarium licencjackiego” w planach studiów I stopnia;
2. Brak „Szkolenia bibliotecznego” w planach studiów I i II stopnia;
3. Przy przedmiocie „Język obcy” w planach studiów II stopnia należy dopisać „(do wyboru)”.

Realizowane treści programowe są spójne z efektami kształcenia zakładanymi dla ocenianego kierunku, zgodne z aktualnym stanem wiedzy oraz praktyki badawczej w obszarach wiedzy odpowiadających obszarom kształcenia, do których kierunek został przyporządkowany. Ponadto zachowana jest kompleksowość i różnorodność treści programowych w powiązaniu z zapewnieniem możliwości osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku.

Analiza losowo wybranych sylabusów w przypadku przedmiotu „Propedeutyka zdrowia i choroby” wykazała zbyt szeroki zakres treści programowych z zakresu medycyny klinicznej dla studentów ocenianego kierunku (*TREŚCI KSZTAŁCENIA: Podstawowe wiadomości z zakresu chorób układu krążenia: miażdżyca, choroba wieńcowa, nadciśnienie tętnicze, wady serca, zaburzenia rytmu. Diagnostyka i leczenie najczęstszych schorzeń układu oddechowego, pokarmowego. Onkologia. Alergologia. Hematologia. Endokrynologia. Choroby zakaźne. Neurologia. Psychiatria. Reumatologia. Choroby psychosomatyczne. Choroby cywilizacyjne. Geriatria. Chirurgia. Ginekologia. Pediatria. Ortopedia. Zatrucia.*). **W związku z powyższym ZO PKA sugeruje weryfikację sylabusów na kierunku Zdrowie Publiczne pod względem powiązania treści programowych z założonymi do osiągnięcia efektami kształcenia.**

Oceniany program studiów przewiduje realizację zajęć w języku obcym w jednej specjalności (Asystent osoby starszej), który nie jest wybierany przez studentów, co potwierdzili przedstawiciele kadry akademickiej podczas spotkania z ZO PKA. Wydział nie ma oferty dla studentów zagranicznych, co w pewien sposób może utrudniać pogłębianie procesu umiędzynarodowienia kształcenia.

Na studiach I stopnia umiejscowione są treści związane ze znajomością języków obcych w zakresie umożliwiającym rozumienie tekstów oraz dyskusji zawierających sformułowania związane ze zdrowiem publicznym. W związku z powyższym na kierunku Zdrowie Publiczne studenci mają możliwość praktycznej nauki języka angielskiego w ramach studiów I stopnia. Poza językiem angielskim nauczany na II i III roku studiów I stopnia oraz I roku studiów II stopnia, studenci w programie kształcenia na I roku studiów II stopnia mają uwzględniony obowiązkowy dodatkowy język obcy (do wyboru, np. język niemiecki, język francuski).

Realizacja toku studiów na kierunku Zdrowie Publiczne odbywa się poprzez zajęcia kontaktowe oraz pracę własną. Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich realizowane są w formie wykładów, ćwiczeń lub zajęć seminaryjnych w ramach modułów ogólnouczeniowych, podstawowych oraz modułów wybieralnych/specjalnościowych. Trafność doboru, zróżnicowanie form zajęć dydaktycznych oraz proporcja liczby godzin przypisanych poszczególnym formom w powiązaniu z formami zajęć, zakładanymi efektami kształcenia i profilem kształcenia, a także możliwością ich osiągnięcia przez studentów nie budzi zastrzeżeń ZO PKA.

Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia; w przypadku studentów I stopnia – co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych oraz opracowanie i prezentację wyników. Studentom II stopnia – umożliwiają udział w prowadzeniu badań w warunkach odpowiednich dla zakresu działalności badawczej umożliwiający bezpośrednio wykonywanie prac badawczych pod nadzorem nauczyciela. W praktyce na studiach I i II stopnia najbardziej pomysłowe prace studentów są wystawiane i pozostawiane jako wzorce dla kolejnych roczników określonej specjalności. Studenci przygotowują również materiały w postaci tzw. projektów tematycznych, zaś część zajęć seminaryjnych realizowana jest w postaci debaty oksfordzkiej.

W ramach ćwiczeń stosowane są nowoczesne techniki pracy grupowej aktywizujące studenta (przygotowywanie projektów omawiających metody rozwiązywania zadanych problemów z obszaru nauczanego przedmiotu, zajęcia z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, np. programu komputerowego Policy Maker, zajęcia warsztatowe, nauka samodzielnego opracowywania tematów badawczych, kwestionariuszy, planowania badań, stawianie hipotez badawczych, przedstawianie opracowanych zagadnień w formie pisemnej i w postaci prezentacji multimedialnej). Studenci nabywają także umiejętności korzystania z baz naukowych oraz źródeł internetowych, np. z danych dostępnych na stronach WHO, CDC i

rządowych. W trakcie tej formy zajęć są wykorzystywane artykuły naukowe i inne opracowania, roczniki statystyczne, Dzienniki Ustaw, czy obowiązujący Kodeks Pracy. Model aktywnego uczenia się jest także wykorzystywany na zajęciach w warunkach symulowanych, np. studenci w ramach przedmiotu „Propedeutyka zdrowia i choroby” uczą się na fantomach prowadzenia badań profilaktycznych, takich jak samobadanie piersi i jąder.

W procesie dydaktycznym na wizytowanym kierunku wykorzystywane są ponadto metody oparte na działaniu praktycznym, polegające w głównej mierze na prowadzeniu zajęć przy łóżku chorego (wywiad, pomiary temperatury, badanie antropometryczne, pomiar ciśnienia tętniczego) i uczestniczenie studentów w wizytach lekarskich pozwalające na natychmiastowe rozwiązywanie problemów przy współudziale nauczyciela akademickiego, np. na ćwiczeniach z przedmiotu „Nauka o człowieku” studenci samodzielnie wykonują pomiary podstawowych czynności życiowych organizmu (np. badanie tętna i jego cech, uderzenia koniuszka, wykonywanie próby wysiłkowej na cykloergometrze rowerowym, badanie leukogramu). Na zajęciach BLS - podstawowe zabiegi resuscytacyjne, studenci uczą się zachowania w sytuacji zagrożenia życia oraz udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy. Stosowane metody kształcenia są elastyczne i umożliwiają ich dostosowanie do różnorodności studentów i ich indywidualnych potrzeb, w tym potrzeb studentów niepełnosprawnych oraz realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia.

W ramach niektórych przedmiotów (np. Zdrowie środowiskowe) treści kształcenia wymagające nabycia umiejętności praktycznych realizowane są w formie ćwiczeń laboratoryjnych, w trakcie których nauczyciel akademicki wykorzystuje aparaturę badawczą, a student zaznajamia się z jej działaniem. Ćwiczenia wykonywane są samodzielnie przez studentów na stanowiskach laboratoryjnych pod nadzorem nauczyciela akademickiego.

W wybranych specjalnościach proces kształcenia uwzględnia zajęcia w terenie oraz wykorzystanie pomocy naukowych, sprzętu i materiałów stosowanych w procesie udzielania świadczeń zdrowotnych, np. zajęcia odbywają się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu (zajęcia z zarządzania karierą zawodową), Terenowym Punkcie Pomocy Środowiskowej w Bytomiu – Bobrku (zajęcia z polityki społecznej i zdrowotnej), Klubie Seniora w Zabrze (warsztaty w zakresie zdrowego stylu życia), szkołach podstawowych w Bytomiu (zajęcia w zakresie promocji zdrowia). Ponadto studenci są aktywizowani w ramach zajęć praktycznych z przedmiotów modułu specjalizacyjnego „Zdrowie środowiskowe”, np. w pobieranie próbek środowiskowych (osadów dennych) ze zbiorników wodnych mieszczących się na terenie Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego „Żabie Doły” w Chorzowie czy z terenu hałdy pocynkowej, zlokalizowanej przy ul. 1 Maja w Rudzie Śląskiej i analizę laboratoryjną tych próbek pod kątem zawartości metali ciężkich. W ramach przedmiotu ochrona środowiska są organizowane zajęcia m.in. w Zakładzie Gospodarki Odpadami S.A. w Bielsku-Białej (gospodarowania odpadami, w tym odpadami niebezpiecznymi), w Centralnej Oczyszczalni Ścieków w Gliwicach (poznawanie poszczególnych etapów procesu oczyszczania ścieków i zagospodarowania odpadów), w Elektrociepłowni Chorzów „ELCHO” Sp. z o.o. (szkolenie studentów w zakresie wytwarzania i dystrybucji ciepła i związanych z tym problemami dla środowiska. W przedsiębiorstwach są również prowadzone zajęcia z przedmiotów „Higiena środowiska komunalnego” i „Nadzór sanitarno-epidemiologiczny”.

Na studiach I i II stopnia seminaria realizowane są w postaci debat, prezentacji prac własnych, analizy i dyskusji piśmiennictwa na tematy realizowane z danego przedmiotu, a także samodzielnych kampanii tematycznych, przygotowywanych w małych grupach (od 2 do 3 osób), których celem jest zobrazowanie w sposób niestandardowy różnych technik udostępnienia wiedzy z konkretnego przedmiotu, np. z „Ochrony zdrowia w środowisku pracy” (plakaty, wiersze, drobne przedmioty, zakładki itp.). Obecnie studenci trzeciego roku studiów

stacjonarnych I stopnia w ramach przedmiotu „Środowiskowe determinanty zdrowia” realizują temat „Profilaktyka zanieczyszczeń środowiskowych”, który będzie miał formę komiksu.

Podczas pierwszych zajęć z danego przedmiotu kluczowe informacje dotyczące spodziewanego nakładu pracy, literatury przedmiotu oraz systemu oceniania przekazywane są studentom przez prowadzących zajęcia. W trakcie realizacji większości przedmiotów studentom udostępniane są również dodatkowe materiały dydaktyczne, np.: prezentacje audiowizualne. Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym (ZO) poinformowali, że nie wszyscy pracownicy dydaktyczni udostępniają im materiały dydaktyczne, mimo próśb studentów.

Praktyki zawodowe są odbywane przez studentów na I i II roku studiów I stopnia oraz na I roku studiów II stopnia. Wymiar praktyk wynosi 180 godzin na studiach I stopnia i 90 godzin na studiach II stopnia. Opiekę nad studentami w trakcie odbywania praktyk sprawuje opiekun praktyk. Odbycie praktyk potwierdzone jest podpisem osoby odpowiedzialnej za realizację praktyk z danej instytucji (wraz z pieczętą) i podpisem opiekuna praktyk z SUM w Karcie praktyk zawodowych. Praktyki studenckie stanowią integralną część procesu kształcenia i podlegają zaliczeniu na ocenę. Praktyki realizowane są z uwzględnieniem „Procedury studenckich praktyk zawodowych”, opracowanej przez Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia i zatwierdzonej przez Radę Wydziału oraz programami praktyk dla poszczególnych modułów specjalnościowych. Dobór miejsc praktyk zawodowych zapewnia studentom zdobywanie umiejętności praktycznych odpowiednich do ich specjalizacji. Miejsca praktyk to m. in.: Urząd Miasta, Urząd Wojewódzki, Uniwersytet III wieku, Oddział NFZ, Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Szpital nr 1 w Bytomiu, placówki Podstawowej Opieki Zdrowotnej z opieką specjalistyczną.

Wydział Zdrowia Publicznego SUM zapewnia swoim studentom, w szczególności studentom niepełnosprawnym, kształcenie zgodne z ich indywidualnymi potrzebami. Nad prawidłową realizacją kształcenia studentów niepełnosprawnych czuwa Pełnomocnik Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych. Możliwości dostosowania metod kształcenia do indywidualnych potrzeb studentów, w tym osób niepełnosprawnych zostały sformułowane w §21 Regulaminu Studiów Śląskiego Uniwersytetu Medycznego (Uchwała nr 53/2017 Senatu SUM z dnia 26 kwietnia 2017 r.) dotyczącym indywidualnej organizacji studiów. Student zobowiązany jest do ustalenia IOS z prowadzącymi dane przedmioty. Realizowana przez studenta indywidualna organizacja studiów musi być zgodna z obowiązującym planem studiów i programem kształcenia, uwzględniającym osiągnięcie założonych efektów kształcenia i uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS. Ponadto na Uczelni obowiązuje „Regulamin realizacji działań związanych ze stworzeniem studentom i doktorantom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia” (wprowadzony Zarządzeniem Rektora SUM nr 107/2013 z późn. zm.). Harmonogram zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku jest zgodny z zasadami higieny procesu nauczania zarówno na studiach stacjonarnych, jak również na studiach niestacjonarnych.

Liczebność grup zajęciowych określa dokument „Zasady rozliczania pensum dydaktycznego, godzin ponadwymiarowych i zleconych w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach” (Załącznik 1 do Uchwały nr 109/2007 Senatu SUM z dnia 28.02.2008 r. stanowiący Załącznik 1 do Uchwały Nr 65/2016 Senatu SUM z dnia 25.05.2016 r.). Powyższy akt prawny określa, że wykłady prowadzone są dla wszystkich studentów danego roku, seminaria – w grupach dziekańskich (24 osoby), a ćwiczenia – w grupach co najmniej 12-osobowych. Zdaniem ZO PKA liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć, umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych do prowadzenia badań naukowych.

Zasady oceny studentów określa Regulamin Studiów w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach, stanowiący Załącznik nr 1 do Uchwały nr 53/2017 Senatu SUM z dnia 26 kwietnia 2017 r. Ponadto, na Uczelni obowiązuje ogólnouczelniana standaryzacja zasad przeprowadzenia egzaminów, zaliczeń testowych, w tym kryteriów oceny (Zarządzenie nr 75/2016 Rektora SUM z późn. zm.).

Metody weryfikacji efektów kształcenia są wskazane i opisane w formularzu sylabusu danego przedmiotu – uwzględniając specyfikę danego przedmiotu i treści programowe.

W procesie dydaktycznym na kierunku Zdrowie Publiczne wykorzystywane są różnorodne metody weryfikacji i oceniania osiągniętych przez studentów efektów kształcenia, których wybór podyktowany jest przede wszystkim rodzajem ocenianego efektu kształcenia:

- efekty kształcenia w zakresie wiedzy – wykorzystywane są przede wszystkim takie metody jak: kolokwia pisemne – testy jednokrotnego/wielokrotnego wyboru, kolokwia pisemne z pytaniami otwartymi, egzaminy pisemne, np. eseje czy raporty, egzaminy ustne, prace pisemne zarówno indywidualne, jak i zespołowe, analiza przypadku (*case study*), projekty;
- efekty kształcenia w zakresie umiejętności – wykorzystywane są przede wszystkim takie metody jak: udział w dyskusji, udział w "burzy mózgów", rozwiązywanie zadań, odgrywanie przydzielonych ról, mini-projekty badawcze, aktywność w czasie zajęć praktycznych, udział w konferencji naukowej, aktywność w kole naukowym;
- efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych – wykorzystywane są przede wszystkim takie metody jak: obserwacja, samoocena dokonana przez studenta, ocena koleżeńska.

Zdaniem ZO PKA Uczelnia przestrzega warunków równego traktowania studentów w procesie sprawdzania i oceniania efektów kształcenia, w tym ma możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów kształcenia do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Ponadto Uczelnia przestrzega sposobów i terminów dostarczania studentom informacji zwrotnej o wynikach sprawdzenia i oceny osiągniętych efektów kształcenia oraz organizacji procesu sprawdzania i oceny efektów kształcenia, w tym prawidłowości określenia czasu przeznaczonego na sprawdzanie i ocenę oraz zasad higieny nauczania i uczenia się w procesie sprawdzania i oceny efektów kształcenia – w tym w szczególności podczas sesji egzaminacyjnej.

W sytuacji, kiedy jest stosowana metoda zaliczenia ustnego– powinna być wykorzystywana w obecności obserwatora, którym jest inny nauczyciel akademicki lub student.

Metody sprawdzania nabytych umiejętności to bezpośrednia obserwacja studenta, ocena wykonanego projektu, ocena realizacji kampanii społecznych, ocena aktywności studenta w czasie zajęć praktycznych i ocena wykonanych badań laboratoryjnych. Zdaniem ZO PKA zakres, rodzaje, liczba i zasięg osiągnięć naukowych studentów są zgodne z koncepcją kształcenia i zakładanymi efektami kształcenia. Opiekę nad studentami w trakcie odbywania praktyk sprawuje opiekun praktyk wyznaczony przez dyrektora jednostki w której praktyka się odbywa. Zaliczenie praktyki w Dzienniku praktyk zawodowych potwierdzane jest podpisem osoby odpowiedzialnej za realizację praktyk z danej instytucji a następnie podpisem opiekuna praktyk wyznaczonego przez SUM. Praktyki studenckie stanowią integralną część procesu kształcenia i podlegają zaliczeniu na ocenę. **W Dzienniku praktyk brak jest wpisanych konkretnych umiejętności, które student powinien nabyć.** Regulamin praktyk dołączony do Dziennika opisuje cel praktyki: „pogłębienie wiedzy z zakresu...” a następnie opisuje zadania

szczegółowe. Wykonywane w czasie praktyk i opisane przez studenta czynności nie mają przypisanych konkretnych efektów kształcenia, jakie powinien osiągnąć. Utrudnia to jednoznaczną weryfikację osiągniętych efektów kształcenia.

W Wydziale działają studenckie koła naukowe, w ramach których studenci poszerzają swoją wiedzę i umiejętności badawcze, a duża liczba specjalizacji oraz modułów wybieralnych umożliwia osiąganie efektów kształcenia zgodnie z ich zainteresowaniami naukowymi. Metodę sprawdzenia zdobytych przez studentów w toku studiów kompetencji stanowi egzamin dyplomowy, mający zarówno na studiach I stopnia, jak i II stopnia formę egzaminu ustnego, a jednym z etapów dyplomowania jest przygotowanie pisemnej rozprawy zgodnej z kierunkiem studiów. Stosowane metody nauczania sprzyjają rozwojowi wiedzy, umiejętności i kompetencji stanowiących bazę dla budowania działalności badawczej studentów.

Studenci ocenianego kierunku podczas spotkania z ZO PKA poinformowali, że są oceniani obiektywnie i rzetelnie przez prowadzących zajęcia. Zasady zaliczania poszczególnych form zajęć umożliwiają dokonywanie obiektywnych i sprawiedliwych ocen stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na kierunku zdrowie publiczne. Wskazuje na to ocena losowo wybranych prac etapowych. Oceny końcowe z przedmiotów wpisywane są do elektronicznego indeksu w systemie Wirtualnej Uczelni. Harmonogram sesji egzaminacyjnej układany jest zgodnie z zasadami higieny.

W przypadku studentów z niepełnosprawnościami, istnieje możliwość adaptacji form weryfikacji osiągania efektów kształcenia. Zaś w sytuacjach konfliktowych student ma możliwość ubiegania się o egzamin komisyjny w celu ponownej weryfikacji.

Jednym ze sposobów oceny osiąganych przez studentów efektów kształcenia jest również śledzenie losów absolwentów w zakresie ich przydatności na rynku pracy. W SUM działa jednostka organizacyjna zajmująca się monitorowaniem losów absolwentów oraz ich przydatności na rynku pracy - Dział Karier Studenckich i Promocji Uczelni SUM. Wymieniony Dział przeprowadza badania losów absolwentów SUM w formie ankiety on-line, która jest rozsyłana do wszystkich, którzy wyrazili zgodę na udział w badaniu. Z dotychczas przeprowadzonych badań wynika, że większość absolwentów SUM, w tym absolwenci kierunku Zdrowie Publiczne, znajduje pracę w swoim zawodzie, a także odczuwa zadowolenie w związku z ukończeniem studiów w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach. Ankietowani pozytywnie odnoszą się do uzyskanej wiedzy, umiejętności oraz zdobytych podczas studiów kompetencji. 90% absolwentów udzielających odpowiedzi pracuje w pełnym wymiarze czasu pracy, zgodnie z profilem wykształcenia. Ponad połowa ankietowanych dokonałaby takiego samego wyboru kierunku w SUM. Również w opinii pracodawców studenci Uczelni są bardzo dobrze przygotowani do podjęcia pracy, natomiast w ich odczuciu istnieje konieczność rozszerzenia kompetencji miękkich typu: umiejętności interpersonalne, rozwiązywania problemów, pracy zespołowej, organizacji pracy, odporności na stres.

Podczas wizytacji ZO PKA zapoznał się z dokumentacją zakończonych przedmiotów, w tym z pracami etapowymi, a podczas hospitacji zajęć dydaktycznych dokonał weryfikacji zapisanego standardu realizacji przedmiotu. Z przedstawionej dokumentacji przedmiotów wynika, iż w zależności od analizowanego przedmiotu, formy zajęć, studenci zaliczają łącznie efekty wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w postaci np. kolokwium w formie testu jednokrotnego wyboru (przedmiot – Ekonomia i finansowanie w ochronie zdrowia – I rok, studia I stopnia) lub kolokwium składającego się z 4 pytań otwartych (przedmiot – Zdrowie środowiskowe – I rok, studia I stopnia). Podczas zaliczania efektów lub formy zajęć wystawiane były oceny zgodnie z podanymi kryteriami wyrażone w postaci stopni lub punktów. Przystąpienie do zaliczenia końcowego bądź egzaminu przedmiotu uwarunkowane było zaliczeniem poszczególnych form zajęć właściwych dla tego przedmiotu. ZO PKA

pozytywnie ocenił wsparcie udzielane studentom w procesie uczenia się ze strony nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia, w powiązaniu z zdiagnozowanym stopniem osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Losowo wybrane prace etapowe (egzaminy, zaliczenia) miały dokładnie określone jednoznaczne kryteria oceniania i pozwalały na weryfikację osiąganych przez studentów efektów kształcenia. Podczas hospitacji zajęć nie stwierdzono uchybień merytorycznych, jednakże ZO PKA stwierdził brak aktualności treści w niektórych prezentowanych slajdach i ich czytelności.

Zasady rekrutacji na Wydziale Zdrowia Publicznego są regulowane uchwałami Senatu SUM, które są wydawane co roku i regulują zasady rekrutacji na kolejny rok akademicki. Postępowanie rekrutacyjne na Wydziale składa się z postępowania kwalifikacyjnego oraz postępowania dotyczącego wydania decyzji o przyjęciu lub odmowie przyjęcia na studia. Wyniki postępowania rekrutacyjnego są jawne. Decyzje o przyjęciu na studia lub odmowie doręczane są kandydatom listem poleconym za potwierdzeniem odbioru lub za zgodą kandydata wyrażoną podczas rejestracji elektronicznej za pośrednictwem Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej („ePUAP”).

Rekrutacja na studia I stopnia ma postać konkursu świadectw dojrzałości. Brane są pod uwagę wyniki egzaminu maturalnego z następujących przedmiotów: języka polskiego (egzamin pisemny, poziom podstawowy) lub języka obcego nowożytnego (egzamin ustny) – do wyboru przez kandydata, dowolnego wybranego przez kandydata przedmiotu (egzamin pisemny w zakresie podstawowym lub zakresie rozszerzonym przeliczonym na poziom podstawowy).

O przyjęcie na studia II stopnia mogą ubiegać się kandydaci posiadający tytuł licencjata, inżyniera, magistra lub równorzędną dowolnego kierunku studiów. Przyjęcia kandydatów odbywają się na podstawie średniej ocen uzyskanej z przebiegu ukończonych studiów. Informacje o procesie rekrutacji i jej harmonogram dostępne są na stronie internetowej Uczelni.

Zdaniem ZO PKA opisane powyżej zasady nie zapewniają przejrzystości i selektywności kryteriów kwalifikacji na oceniany kierunek, ponieważ nie są w stanie zapewnić doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Tym samym opisane zasady i procedury rekrutacji uwzględniane w postępowaniu kwalifikacyjnym nie zapewniają bezstronności oraz równych szans dla kandydatów w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

ZO PKA zaleca konieczność wprowadzenia do zasad i kryteriów przejść weryfikacji efektów kształcenia z zakresu studiów I stopnia kierunku Zdrowie Publiczne, a tym samym zaleca wprowadzenie stosownych zmian do Regulaminu przyjęć na studia II stopnia.

Zasady zaliczania poszczególnych etapów studiów określa §14 Regulaminu Studiów. Warunkiem zaliczenia roku studiów jest uzyskanie do końca sesji poprawkowej semestru letniego - pozytywnych ocen z wszystkich zaliczeń i egzaminów, obowiązujących zgodnie z planem studiów w danym roku akademickim oraz zaliczenia praktyk obowiązujących w danym roku akademickim.

Warunki i zasady uznawania efektów i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym określa §19 Regulaminu Studiów, zgodnie z którym student ma możliwość realizować część programu studiów w innej uczelni polskiej lub zagranicznej. Studentowi przenoszącemu się z innej uczelni, zajęcia zaliczone w tej uczelni zalicza się do osiągnięć wyrażonych w punktach ECTS. Dziekan podejmuje decyzję o przeniesieniu i uznaniu zajęć na wniosek studenta, na podstawie załączonej do wniosku dokumentacji przebiegu studiów poza jednostką macierzystą. Warunkiem przeniesienia zajęć zaliczonych jest zbieżność osiągniętych efektów kształcenia z efektami określonymi w

programie kształcenia na kierunku, na którym studiuje student. Ponadto, uznawanie efektów kształcenia szczegółowo reguluje wydziałowa procedura P-WZP-4. Do uznania efektów kształcenia w Wydziale upoważniony jest Prodziekan ds. Studenckich WZP. W przypadku znaczących niezgodności Prodziekan ma prawo odmówić uznania efektów kształcenia.

Zasady procesu dyplomowania na Wydziale Zdrowia Publicznego reguluje procedura administracyjna P-WZP-1 przygotowana w oparciu o obowiązujące przepisy §29-39 Regulaminu studiów. **Procedura ta nie została formalnie zatwierdzona w formie uchwały Rady Wydziału.**

Lista nauczycieli akademickich mogących pełnić funkcję opiekuna oraz liczba prowadzonych przez nich prac ustalana jest przez Dziekana. Termin wyboru opiekunów i temat pracy dyplomowej powinien być ustalony nie później niż na przedostatnim roku studiów. Student ustala temat pracy dyplomowej razem z opiekunem. Praca licencjacka powinna być opracowaniem o charakterze przeglądowym, badawczym niedoświadczalnym (np. badanie ankietowe) lub badawczym eksperymentalnym (np. badanie laboratoryjne). Praca magisterska powinna być opracowaniem o charakterze badawczym niedoświadczalnym (np. badanie ankietowe) lub badawczym eksperymentalnym (np. badanie laboratoryjne). W przypadku, gdy Student nie dokona wyboru opiekuna i tematu pracy dyplomowej we wskazanym terminie, Dziekan przydziela opiekuna pracy dyplomowej. Na wniosek Studenta pozytywnie zaopiniowany przez opiekuna, Dziekan może wyrazić zgodę na przygotowanie pracy dyplomowej w języku obcym (dotychczas nie było pracy dyplomowej w języku obcym). Temat pracy dyplomowej musi być związany z kierunkiem studiów Studenta realizującego pracę, a w szczególności z dyscyplinami nauki wskazanymi dla danego kierunku. Zatwierdzenia tematów prac dokonuje Dziekan.

Złożona praca dyplomowa podlega weryfikacji w systemie antyplagiatowym, funkcjonującym w Uczelni, a następnie podlega recenzji. Oceny pracy dyplomowej dokonuje jeden Recenzent. Recenzentem pracy licencjackiej może być nauczyciel akademicki Uczelni co najmniej z tytułem magistra/lekarza natomiast pracy magisterskiej nauczyciel akademicki co najmniej ze stopniem naukowym doktora, co nie budzi zastrzeżeń ZO PKA

Obrona pracy dyplomowej składa się z następujących części: ustnej prezentacji pracy dyplomowej, w zwięzłej formie, zawierającej cele i założenia, zastosowane metody, wyniki oraz wnioski, przedstawienia opinii Promotora i recenzji pracy, odpowiedzi na trzy pytania dotyczące tematu pracy dyplomowej. Egzamin licencjacki/magisterski polega na odpowiedzi na trzy pytania z zakresu przedmiotów specjalnościowych. Odpowiedzi na pytania są oceniane oddzielnie. Na wniosek Studenta lub Promotora obrona pracy i egzamin dyplomowy mogą mieć charakter otwarty.

Szczegółowe instrukcje dotyczące sposobu pisania prac dyplomowych na Wydziale Zdrowia Publicznego SUM określa załącznik 4 P-WZP-1 - Zasady edycyjne pisania pracy dyplomowej. Zasady te precyzują, iż „należy podać informację o zatwierdzeniu projektu pracy przez odpowiednią komisję etyczną lub bioetyczną”, jednak żadna z analizowanych prac takiej zgody nie posiadała.

Tematyka prac dyplomowych realizowanych na WZP SUM dotyczy zagadnień tematycznych związanych ze specyfiką prowadzonych kierunków studiów i obejmuje zainteresowania studenta oraz promotora. Tematyka prac licencjackich pisanych w ramach studiów I stopnia na kierunku Zdrowie Publiczne odnosi się głównie do profilaktyki i promocji zdrowia, problemów zdrowotnych osób w różnych grupach społecznych, a także organizacji systemu ochrony zdrowia. Prace magisterskie pisane w ramach studiów II stopnia dotyczą przeważnie oceny zachowań prozdrowotnych i wiedzy o zdrowiu w różnych grupach społecznych, organizacji i aspektów funkcjonowania podmiotów opieki zdrowotnej i pomocy społecznej, a także wpływu różnych czynników na pracę osób zatrudnionych w ochronie zdrowia.

Analiza losowo wybranych prac dyplomowych oraz dokumentacji przebiegu egzaminu dyplomowego przez ZO PKA wykazała, że **zakres tematyki prac dyplomowych nie zawsze jest zgodny z realizowanym programem, a stosunkowo często (w szczególności w przypadku prac licencjackich o charakterze poglądowym) wykracza poza kierunkowe efekty kształcenia.** Przykładowo, praca licencjacka pt. „Wpływ stresu na choroby układu sercowo-naczyniowego” ma charakter czysto kliniczny i polega na charakterystyce najczęstszych chorób układu krążenia z uwzględnieniem etiopatogenezy, objawów i leczenia. Na temat wpływu stresu na ten układ dyplomantka poświęciła w pracy 1,5 strony. Praca licencjacka „Przegląd metod diagnostycznych chorób nowotworowych” jest typową pracą z dziedziny radiologii obrazowej. Licencjatka w opisie niektórych zdjęć radiologicznych podała, iż wykonała je samodzielnie. Jeszcze inna praca licencjacka o charakterze poglądowym pt. „Wirusowe zapalenie wątroby – etiopatogeneza, objawy i leczenie” nie dość, że nie nawiązuje do efektów kształcenia z zakresu zdrowia publicznego, to w wykazie piśmiennictwa zawiera 43 pozycje, a w tym 31 to pozycje dotyczące tego samego podręcznika. **Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku egzaminu dyplomowego, gdzie zadawane są pytania losowo wybrane z bazy pytań o charakterze typowo klinicznym, w których trzeba scharakteryzować konkretną jednostkę chorobową, w tym omówić objawy, diagnostykę i leczenie danej choroby**, np. „Cukrzyca – definicje, podział, objawy”, „Nadczynność i niedoczynność tarczycy”. **Analizowane prace nie były pozbawione również uchybień o charakterze formalno-edytorskim.** W związku z powyższym ZO PKA sugeruje weryfikację pytań egzaminacyjnych zadawanych na egzaminie dyplomowym pod względem usunięcia z banku pytań zagadnień o charakterze czysto klinicznym, które nie stanowią zagadnień kluczowych i kierunkowych dla studenta kierunku Zdrowie Publiczne. Ponadto ZO PKA uznaje, iż promotorzy i recenzenci powinni zwracać większą uwagę na ostateczny kształt pracy dyplomowej, w szczególności jej zgodność z formalno-edytorskimi zasadami pisania pracy dyplomowej obowiązującymi w jednostce, a także na zgodność ustalonego tematu pracy dyplomowej z kierunkiem studiów.

Wydział Zdrowia Publicznego oferuje swoim absolwentom możliwość dalszego kształcenia w ramach studiów podyplomowych z zakresu promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, środowiskowe czynniki ryzyka zdrowotnego, zamówienia publiczne w ochronie zdrowia, zarządzanie projektami w ochronie zdrowia, zarządzanie w ochronie zdrowia, żywienie człowieka w zdrowiu i chorobie, zarządzanie podmiotami leczniczymi. Absolwent kierunku Zdrowie Publiczne może również podjąć studia doktoranckie (studia III stopnia).

Zasady uznawania efektów kształcenia i kwalifikacji uzyskanych poza szkolnictwem wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza formalnym szkolnictwem wyższym zostały określone w Uchwale Nr 71/2015 Senatu SUM z dnia 24.06.2015 roku w sprawie określenia zasad organizacji potwierdzania efektów uczenia się w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach. Potwierdzenie efektów uczenia się odbywa się na pisemny wniosek wnioskodawcy. Efekty uczenia się mogą zostać potwierdzone w zakresie odpowiadającym określonym w planie zajęć przedmiotom (modułom zajęć), wraz z przypisaniem do każdego z przedmiotów (modułów) efektów kształcenia określonych w programie kształcenia oraz liczby punktów ECTS. W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć studentowi nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do danego programu kształcenia, określonego kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia. W celu przeprowadzenia procedury potwierdzania efektów uczenia się dla danego kierunku studiów, Dziekan powołuje Wydziałową Komisję ds. potwierdzania efektów uczenia się - dla danego kierunku studiów. Wydziałowa Komisja ds. potwierdzania efektów uczenia się dla kierunku studiów Zdrowie Publiczne na kadencję 2016-2020 na Wydziale została powołana Uchwałą Nr 48/2016/2017 Rady Wydziału Zdrowia Publicznego w Bytomiu SUM w Katowicach z dnia 19 stycznia 2017 r. Organem odwoławczym od decyzji Wydziałowej Komisji ds. potwierdzania

efektów uczenia się jest Uczelniana Komisja ds. potwierdzania efektów uczenia się. Decyzja Uczelnianej Komisji ds. potwierdzania efektów uczenia się jest ostateczna i nie przysługuje od niej środek zaskarżenia. Dotychczas na Wydziale Zdrowia Publicznego, na kierunku Zdrowie Publiczne, nie była przeprowadzana procedura potwierdzania efektów uczenia się.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Plan studiów dla ocenianego kierunku, formy i organizacja zajęć, a także czas trwania kształcenia i szacowany nakład pracy studentów, mierzony liczbą punktów ECTS umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku nie jest w pełni zgodny z zakładanymi efektami kształcenia, choć w zdecydowanej większości uwzględnia aktualny stan wiedzy w zakresie obszarów, dziedzin i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia, w tym wyniki prowadzonych w jednostce badań naukowych w dziedzinach nauki związanych z tym kierunkiem studiów. Stosowane metody kształcenia są zorientowane na studenta, motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, a tym samym umożliwiają osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów kształcenia. Organizacja procesu kształcenia jest właściwa i zgodna z higieną procesu nauczania.

System sprawdzania i oceniania zapewnia monitorowanie postępów w uczeniu się i umożliwia rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia, stosowane metody sprawdzania i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów kształcenia oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się.

Zakres i poziom efektów kształcenia uzyskanych przez studentów jest weryfikowany w szczególności poprzez prace etapowe i egzaminacyjne, projekty, praktyki zawodowe, a także przez prace dyplomowe. Wątpliwości ZO PKA budzi zakres tematyki niektórych prac dyplomowych oraz pytań zadawanych podczas egzaminu dyplomowego, które mają wydźwięk czysto kliniczny, niespójny z założonymi kierunkowymi efektami kształcenia. W jednostce są stosowane formalnie przyjęte i opublikowane zasady rekrutacji kandydatów, a także zasady zaliczania kolejnych etapów studiów, w tym dyplomowania, zasady uznawania efektów i okresów kształcenia, jak też kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym oraz zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

Mocne strony:

1. wybór nauki drugiego języka obcego w ramach zajęć przewidzianych w planie studiów II stopnia;
2. zróżnicowanie metod realizacji poszczególnych form zajęć dydaktycznych, w tym realizacja wielu zajęć „w terenie”;
3. docenianie absolwentów wizytowanego kierunku przez pracodawców z regionu.

Słabe strony:

1. drobne nieprawidłowości natury formalnej w planach studiów I i II stopnia (brak seminarium licencjackiego, brak szkolenia bibliotecznego);
2. brak realizacji wybranych tematów bądź przedmiotów, które byłyby realizowane w języku angielskim;
3. stosowanie zaliczenia ustnego jako metody weryfikacji efektów kształcenia, która nie umożliwia pełnej weryfikacji efektów kształcenia, które osiągnął student w toku realizacji danego przedmiotu i nie potwierdza, które efekty kształcenia przypisane do danego przedmiotu zostały zrealizowane przez studenta;
4. nieprzestrzeganie wymogów formalnych, stawianych pracom dyplomowym, określonych w zasadach pisanie pracy dyplomowej;

5. zbyt szeroki zakres treści programowych z zakresu medycyny klinicznej dla studentów ocenianego kierunku realizowanych w ramach niektórych przedmiotów;
6. niewłaściwy dobór kandydatów na studia II stopnia (brak weryfikacji efektów z zakresu I stopnia kierunku zdrowie publiczne osób ubiegających się o przyjęcie na studia II stopnia);
7. niezgodność zakresu tematyki niektórych prac dyplomowych oraz pytań na egzaminie dyplomowym z realizowanym programem, wykraczająca poza kierunkowe efekty kształcenia.
8. w oparciu o Dziennik Praktyk z Regulaminem praktyk możliwość weryfikacji nabywanych umiejętności **bez jednoznacznej** oceny uzyskanych przez studenta efektów kształcenia.

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

1. wprowadzenie wskazanych modyfikacji w planach studiów I i II stopnia;
2. wprowadzenie poszczególnych form zajęć w ramach danego przedmiotu lub całych przedmiotów, które będą prowadzone w języku angielskim w każdym module specjalnościowym na studiach I i II stopnia na ocenianym kierunku;
3. obecność na zaliczeniu ustnym obserwatora w osobie innego nauczyciela akademickiego lub co najmniej jednego dodatkowego studenta;
4. weryfikacja sylabusów na kierunku Zdrowie Publiczne pod względem powiązania treści programowych z założonymi do osiągnięcia efektami kształcenia, w szczególności w przypadku zajęć poruszających zagadnienia kliniczne;
5. konieczność powrotu do weryfikacji efektów z zakresu I stopnia kierunku Zdrowie Publiczne u osób ubiegających się o przyjęcie na studia II stopnia poprzez wprowadzenie stosownych zmian do Regulaminu przyjęć na studia II stopnia;
6. weryfikacja pytań egzaminacyjnych zadawanych na egzaminie dyplomowym pod względem usunięcia z banku pytań zagadnień o charakterze czysto klinicznym, które nie stanowią zagadnień kluczowych i kierunkowych dla studenta kierunku Zdrowie Publiczne;
7. egzekwowanie przez promotorów i recenzentów wymogów formalnych i merytorycznych, stawianych pracom dyplomowym, określonych w zasadach pisania pracy dyplomowej oraz zgodności ustalonego tematu pracy dyplomowej z kierunkiem studiów;
8. modyfikacja Dziennika praktyk, w którym umiejętnościom będą jednoznacznie przypisane efekty kształcenia lub umieszczenie tej informacji w Regulaminie praktyk;
9. przeprowadzenie rozmów Władz Wydziału Zdrowia Publicznego (WZP) z kadrą nauczycielską w sprawie udostępniania materiałów dydaktycznych przez nauczycieli akademickich na prośbę studentów.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

- 3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia
- 3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

W jednostce został wdrożony wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, którego podstawą jest przede wszystkim Uchwała Senatu Nr 44/2010 z dnia 22 grudnia 2010 roku Senatu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach z późn. zm. w sprawie wprowadzenia „Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach”. W jego strukturę poza organami statutowymi

uczelni wchodzi przede wszystkim Rektor; Prorektor ds. Studiów i Studentów; Prorektor ds. Szkolenia Podyplomowego; Senacka Komisja ds. Studiów; Studentów i Jakości Kształcenia; Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia; Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia; Dziekani Wydziałów; Pełnomocnicy Dziekanów ds. Jakości Kształcenia; Wydziałowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia; Rady Programowe. Z perspektywy ocenianego kierunku, kluczową rolę pełni Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia (dalej „Zespół”) oraz Rada Programowa (dalej „Rada”).

Do zadań Zespołu należy przede wszystkim ocena szeroko rozumianej efektywności procesu kształcenia, w tym m.in. prowadzenie hospitacji dydaktycznych. W skład Zespołu wchodzi Pełnomocnik Dziekana ds. Jakości Kształcenia, nauczyciele akademicki reprezentujący każdy z kierunków prowadzonych na Wydziale, 2 studentów, 1 doktorant oraz kierownik dziekanatu. Spotkania Zespołu odbywają się regularnie i nie rzadziej niż raz na dwa miesiące, co należy ocenić pozytywnie.

Do zadań Rady należy przede wszystkim prowadzenie prac nad doskonaleniem programu kształcenia. **Rada nie uwzględnia w swoim składzie przedstawiciela studentów, brak jest także formalnego udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego jednostki. Spotkania Komisji odbywają się kilka razy w roku, co należy ocenić pozytywnie, choć zdecydowanie zaleca się uzupełnienie składu Rady o przedstawicieli studentów oraz otoczenia społeczno-gospodarczego.** Mimo iż programy są w późniejszym etapie opiniowane przez wydziałowy organ samorządu studenckiego, to bezpośredni udział – szczególnie studentów – w procesie opracowywania zmian w programach może być szczególnie przydatny i umożliwiający uzyskanie szerszej perspektywy w czasie prac. Z informacji uzyskanych podczas spotkania ZO PKA z Wydziałową Radą Samorządu Studenckiego wynika, że w procesie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia brana jest pod uwagę opinia studentów. Również na spotkaniu studenci kierunku zdrowie publiczne potwierdzili obecność swoich przedstawicieli w organach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, takich jak: Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Rada Wydziału. Samorząd Studencki ma dowolność w delegowaniu przedstawicieli studentów do ciał kolegialnych działających w Uczelni. Jednakże udział studentów w tych organach jest bierny, mimo motywacji ze strony Władz WZP.

Odnosząc się do zakresu i źródeł informacji uwzględnianych w projektowaniu programu kształcenia, w monitorowaniu, okresowym przeglądzie programów kształcenia oraz w ocenie osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia, z dostępnej dokumentacji i informacji wskazanych przez przedstawicieli Zespołu i Rady wynika, że w procesie doskonalenia i przeglądu programu brane są pod uwagę przede wszystkim opinie studentów (gromadzone podczas spotkań z opiekunami oraz podczas zajęć dydaktycznych) oraz opinie nauczycieli akademickich. Z informacji uzyskanych od przedstawicieli Zespołu oraz Rady wynika, że chociaż jednostka prowadzi badania ankietowe dotyczące losów absolwentów a ich wyniki są dostępne to badania te realnie nie znalazły odzwierciedlenia w zmianach programowych. W ograniczonym zakresie wykorzystywane są także inne tzw. dane twarde, do których zaliczyć można np. analizy struktury wystawionych ocen, analizy ankiet absolwenckich, itp. W opinii ZO PKA zakres informacji wykorzystywanych w procesie doskonalenia programu studiów jest niewystarczający i warto zdecydowanie uzupełnić go o dodatkowe dane uzyskiwane z analiz, w tym analiz wyników prowadzonych badań ankietowych oraz analiz efektywności systemu praktyk zawodowych, itp.

Jednostka zapewnia realny, choć jedynie częściowy udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w doskonaleniu procesu kształcenia. Przykładem zmian wynikających z uwag studentów było m.in. wprowadzenie przedmiotu „Metodologia badań naukowych” na studiach pierwszego stopnia. W toku rozmów z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie programu nie można było ustalić przykładów zmian, które wprowadzono bezpośrednio po sugestiach podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego. Pracodawcy są natomiast angażowani głównie w opracowanie i weryfikację programu praktyk zawodowych oraz tworzenie sylabusów do praktyk. Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych nie zawsze implikuje jednak znaczące zmiany w konstrukcji programu studiów, bowiem czasami sprowadza się on wyłącznie do korekt treści kształcenia poszczególnych przedmiotów, czego przykładem było zwiększenie elementów praktycznych w przedmiocie „Analiza danych” (na wnioski studentów).

Ponieważ obecny udział interesariuszy zewnętrznych w pracach nad koncepcją kształcenia należy uznać za niewystarczający, zaleca się zatem rozwinięcie obecnej współpracy z otoczeniem poprzez aktywne zaangażowanie w proces opracowywania korekt do programu kształcenia – zwłaszcza w zakresie weryfikacji systemowej kierunkowych efektów kształcenia. Należy zaktywizować także dodatkowo przedstawicieli studentów i umożliwić im formalny udział w pracach Rady, którego obecnie nie mają.

Za wyjątkiem ostatniej oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej (wówczas Państwowej Komisji Akredytacyjnej), jednostka nie wykorzystuje zewnętrznych ocen jakości kształcenia w procesie samodoskonalenia.

Należy zwrócić uwagę, że jednostka do tej pory ani razu nie dokonała korekty kierunkowych efektów kształcenia (które wprowadzono po 2011 roku), nawet mimo świadomości potrzeby ich urealnienia i dostosowania do obecnych realiów rynku pracy, na co wskazali przedstawiciele Zespołu i Rady. Należy wskazać, że WSZJK jest w tym zakresie nieefektywny – brak jest bowiem procedur, które obejmują kompleksową weryfikację efektów kształcenia z punktu widzenia ich osiągalności czy choćby adekwatności do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego. Doskonalenie programu kształcenia ogranicza się obecnie niemal wyłącznie do korekt w programie studiów, a w szczególności w sylabusach przedmiotowych. W tym zakresie wykorzystuje się m.in. wyniki hospitacji jako źródło informacji o jakości systemu weryfikacji efektów przedmiotowych. Docenić należy starania i prace doskonalące w tym zakresie, jednak warto byłoby uzupełnić całość procesu o analizy i działania kompleksowe poczynając od sylwetki absolwenta, przez kierunkowe efekty kształcenia, po program i plan studiów skończywszy.

W Jednostce nie funkcjonuje wyodrębniona i sformalizowana procedura umożliwiająca systematyczną ocenę dostępności i aktualności informacji o procesie kształcenia i jego wynikach. Należy wskazać, że kluczowa dokumentacja programowa (opis efektów kształcenia, program i plan studiów) jest dostępna na stronie internetowej Uczelni. Oprócz strony internetowej Uczelni, kanałami publicznego dostępu do informacji są gabloty rozwieszone na terenie kampusu, pracownicy administracyjni Uczelni oraz serwis społecznościowy Facebook, gdzie na bieżąco umieszczane są najważniejsze komunikaty i ogłoszenia. W opinii studentów kierunku zdrowie publiczne wszystkie potrzebne informacje dostępne są przez Internet, nie zgłaszają w tej kwestii żadnych zastrzeżeń. Z opinii studentów wynika, że informacje te są dla nich zrozumiałe. Z tego względu kompleksowość, aktualność i zrozumiałość informacji z punktu widzenia studentów można ocenić pozytywnie. Z uwagi na uwarunkowania

organizacyjne wizytacji ZO PKA, niemożliwa jest ocena zrozumiałości przedmiotowych treści przez kandydatów na studia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Dokonując podsumowania należy stwierdzić, że Jednostka wdrożyła częściowo skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, który obejmuje swoim działaniem oceniany kierunek, choć nie we wszystkich kluczowych obszarach. W ramach systemu prowadzone są działania związane zarówno z ewaluacją jak i doskonaleniem programów kształcenia, które uwzględniają w różnym stopniu opinie wszystkich grup interesariuszy Wydziału, przy czym działania te nie obejmują realnej weryfikacji i doskonalenia zakładanych efektów kształcenia na poziomie kierunkowym, czego przykładem jest brak systemowej ewaluacji i zmiany efektów mimo świadomości jednostki co do potrzeby ich dostosowania do aktualnych potrzeb rynku pracy. Jednostka nie wykorzystuje także w pełni narzędzi jakimi dysponuje (analiza losów absolwentów, możliwość generowania statystyk i struktur wystawionych ocen, itp.) Brak jest natomiast szczegółowych procedur związanych z oceną dostępności i aktualności informacji o procesie kształcenia, jednakże mimo to prowadzone są nieformalne działania w tym zakresie.

Wyróżniającą cechą ocenianego kierunku jest ponadprzeciętna stopa zwrotu ankiet wypełnianych przez studentów w ramach ewaluacji, która sięga blisko 20%. Jednocześnie z ankiet tych wynika, że studenci są w większości zadowoleni ze swoich studiów, co może świadczyć o wysokiej jakości kształcenia. Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia wymaga zdecydowanych uzupełnień, szczególnie w obszarze monitorowania i projektowania efektów kształcenia oraz metodycznego doskonalenia programów studiów, jednakże dotychczasowe starania władz wydziału, Zespołu oraz Rady pozwalają sądzić, że po wdrożeniu odpowiednich procedur WSZJK, działania te będą systematycznie i skutecznie prowadzone.

Dobre praktyki

Dostęp studenta do informacji kanałami internetowych serwisów społecznościowych.

Zalecenia

- 1) Uzupełnienie składu Rady o przedstawicieli studentów oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego
- 2) Objęcie procedurami obszaru związanego z weryfikacją i doskonaleniem efektów kształcenia (zwłaszcza na poziomie kierunkowym), szczególnie poprzez wprowadzenie mechanizmu okresowej kompleksowej analizy całej koncepcji kształcenia oraz programu kształcenia, w tym m.in. adekwatności efektów kształcenia do potrzeb rynku pracy
- 3) Zwiększenie zakresu danych wykorzystywanych przez Radę w toku prac programowych o wyniki analiz takich jak analizy struktur wystawionych ocen, analizy wyników badań losów absolwentów oraz innych które są prowadzone na Wydziale.
- 4) Opracowanie i wdrożenie procedury umożliwiającej systemową weryfikację dostępności i aktualności informacji, procesie kształcenia i jego wynikach

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

4.1 Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry

4.2 Obsada zajęć dydaktycznych

4.3 Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Wydział zatrudnia 82 pracowników naukowo-dydaktycznych, w tym: 4 profesorów, 15 doktorów habilitowanych, 46 doktorów, 17 magistrów. Nauczyciele akademicki legitymują się odpowiednimi kwalifikacjami dydaktycznymi wynikającymi z posiadanego wykształcenia czy dorobku naukowego.

Uczelnia osadziła kierunek **studiów pierwszego stopnia** w dwóch obszarach, tj. nauk społecznych oraz medycznych. W ich ramach wskazano: dziedzina nauk społecznych: nauki o bezpieczeństwie, pedagogika, psychologia, socjologia, nauki o polityce; dziedzina nauk prawnych: prawo; dziedzina nauk ekonomicznych: ekonomia, nauki o zarządzaniu; dziedzina nauk medycznych: medycyna; dziedzina nauk o zdrowiu.

Jest to szerokie zakrojenie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odniesiono efekty kształcenia. Powiązano z nimi kadrę akademicką stanowiącą minimum kadrowe oraz dydaktyczno-badawczą.

Minimum kadrowe studiów pierwszego stopnia tworzy:

- a. **na studiach licencjackich:** – 3 samodzielnych pracowników nauki oraz 8 ze stopniem naukowym doktora. Podstawą wliczenia do minimum kadrowego jest dorobek naukowy powiązany z efektami kształcenia przypisanymi do wskazanych dziedzin i dyscyplin. Uczelnia wliczyła ponadto do minimum kadrowego I stopnia przedstawiciela nauk biologicznych (ekologia) oraz nauk medycznych (biologia medyczna). Zaliczony do minimum kadrowego studiów I stopnia przedstawiciel nauk biologicznych (ekologia) koncentruje się w badaniach na zagadnieniach związanych z ekologicznymi uwarunkowaniami zdrowia, zachorowalnością, ryzykiem zdrowotnym i nierównościami w zdrowiu. Tym samym poszerza zakres swych pierwotnych zainteresowań, które obecnie wchodzą w nauki o zdrowiu, ale także w aspekty ekonomiczno-społeczne oraz nauk o zarządzaniu (w sektorze służby zdrowia). Osoba reprezentująca dyscyplinę biologia medyczna w swych badaniach koncentruje się na zagadnieniach jednostek chorobowych (np. schorzenia przewlekłe), a także w kwestiach środków farmaceutycznych i chorób nowotworowych. Drugi przedstawiciel biologii medycznej koncentruje się na szkodliwych czynnikach w środowisku pracy i na ekspozycji na zagrożenia zdrowotne oraz na nierównościach zdrowotnych. Trzeci przedstawiciel biologii medycznej w badaniach koncentruje się na zagadnieniach szkodliwości czynników fizycznych występujących w środowisku pracy, komunalnym, w placówkach oświatowych.

Taki skład minimum kadrowego znajduje uzasadnienie z uwagi na koncepcję kształcenia oraz realizowane efekty, w powiązaniu z dorobkiem naukowym tychże osób. Należy zatem stwierdzić, że wskazane przez uczelnię osoby spełniają względy merytoryczne oraz formalno-prawne wymagane dla spełnienia tego kryterium.

Uczelnia osadziła kierunek **studiów drugiego stopnia** w dwóch obszarach, tj. nauk społecznych oraz medycznych. W ich ramach wskazano: dziedzina nauk społecznych: nauki o bezpieczeństwie, pedagogika, psychologia, socjologia, nauki o polityce; dziedzina nauk prawnych: prawo; dziedzina nauk ekonomicznych: ekonomia, nauki o zarządzaniu; dziedzina nauk medycznych: medycyna; dziedzina nauk o zdrowiu.

Minimum kadrowe studiów drugiego stopnia tworzy:

- b. **na studiach magisterskich:** 6 samodzielnych pracowników nauki oraz 8 ze stopniem naukowym doktora. Kadra reprezentuje nauki medyczne, nauki o zdrowiu, n. farmaceutyczne, n. techniczne, n. ekonomiczne. Podstawą wliczenia do minimum kadrowego jest dorobek powiązany z dziedzinami i dyscyplinami naukowymi do których odnoszą się kierunkowe efekty kształcenia. Przedstawiciele innych dyscyplin naukowych (tj. farmaceutycznych, technicznych) dysponują dorobkiem naukowym powiązanym ze wskazanymi dyscyplinami, gdyż koncentruje się on na nierównościach zdrowotnych, czynnikach szkodliwych w środowisku pracy i nauki, w przestrzeni komunalnej, na ekspozycji na zagrożenia zdrowotne, na czynnikach patogennych chorób uznanych za społeczne i cywilizacyjne. Część dorobku naukowego jest powiązana z promocją zdrowia i zdrowiem publicznym, z polityką zdrowotną oraz ze skażeniem środowiska i diagnostyką w tym zakresie.

Kierunek studiów zdrowie publiczne znajduje się nieustannie w okresie rozwoju i poszukiwania tożsamości na poziomie dyscypliny oraz obszarów (w tym granic metodologicznych), dlatego Wydział kompleksowo proponował szerokie minimum kadrowe. W minimum kadrowym zdecydowanie przeważają przedstawiciele nauk medycznych. Nauczyciele akademicki wliczeni do minimum kadrowego posiadają dorobek naukowy i/lub wykształcenie zapewniające realizację programu studiów w obszarach wiedzy odpowiadających obszarom kształcenia wskazanym dla kierunku w dyscyplinach naukowych do których odnoszą się kierunkowe efekty kształcenia, np. przedstawiciele nauk społecznych w badaniach naukowych koncentrują się na ekonomice zdrowia, na ubezpieczeniach społecznych i zdrowotnych, na rynku pracy i usług zdrowotnych. Także np. przedstawiciel nauk technicznych badania naukowe wiąże z procesem kształcenia, szczególnie w zakresie badań laboratoryjnych wody i gleb na Śląsku.

Struktura kwalifikacji kadry akademickiej, jak i liczba odpowiadają wymogom prawa oraz potrzebom dydaktycznym. Zróżnicowane grono akademickie zapewnia różnorodność podejść badawczych oraz doświadczeń analitycznych, tym samym zapewnia się osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia zarówno kierunkowych, jak i specjalnościowych. Kompetencje dydaktyczne są właściwie skorelowane z kursami i podejmowanym zakresem zadań dydaktycznych, do których włączają się studentów (aktywizujące formy zajęć). Studenci uczestniczą w działalności badawczej poprzez koła naukowe. Nauczyciele wykorzystują wyniki badań w procesie kształcenia, gdyż co do zasady omawia się je na zajęciach. Poza tym studenci uczestniczą w analizie wyników. Podkreśla się zaangażowanie studentów w badania laboratoryjne (pracownia analizy gleby, powietrza), badania dot. pylenia wtórnego, środków spożywczych, kosmetyków.

Zajęcia dydaktyczne podlegają ocenie ewaluacyjnej oraz hospitacji. Ocena prowadzoną poprzez ankietę wystawiają nauczycielom studenci, zaś hospitacje odbywają się według planu

i harmonogramu. Ocena jest dokonywana poprzez przyjęte kryteria. Słabością – także podkreślaną w raporcie USZJK za rok 2016/2017 - jest niska zwrotność ankiet (niecałe 9% wydanych tokenów), mimo iż jest ona dwukrotnie wyższa niż na innych wydziałach Uniwersytetu.

Hospitacje zajęć dydaktycznych przeprowadzone przez ZO PKA potwierdzają jakość nauczania oraz należyte kompetencje kadry akademickiej, jednakże zalecane jest zwiększenie uwagi nie tylko na jakość merytoryczną ale także na odbiór zajęć przez słuchacza (np. czytelność slajdów, właściwe oświetlenie itp).

Obsada zajęć dydaktycznych jest prowadzona z uwagi na główny cel, jakim jest dobry poziom nauczania. Z tego względu przyjęto zasadnicze kryterium weryfikacji przydatności nauczycieli akademickich, tj. posiadany dorobek w dyscyplinie oraz powiązany z efektami kształcenia, a także wykształcenie akademickie i doświadczenie praktyczne. Kadra dydaktyczna in gremio reprezentuje szerokie spektrum dyscyplin i specjalności. Zakres obciążeń dydaktycznych mieści się w krajowym standardzie. Kadra jest wspomagana nauczycielami akademickimi oraz praktykami z Wydziału zaangażowanych szczególnie na innych kierunkach czy z otoczenia społecznego. Pod tym względem należy uznać, że uczelniana polityka kadrowa jest skuteczna. Nauczyciele dysponują wymaganymi kompetencjami dydaktycznymi oraz językowymi i zorientowani są na jakość. Za ważny czynnik wsparcia należy uznać wydanie przez pracowników kilkunastu podręczników dydaktycznych, zgromadzenie bogatych zasobów literaturowych, podejmowanie działań w zakresie popularyzacji nauki, działalność edukacyjną realizowaną dla mieszkańców regionu. Podręczniki oraz publikacje naukowe są przejawem rozwoju akademickiego oraz wzrostu poziomu doświadczenia dydaktycznego. Ta forma aktywności kumuluje także doświadczenie z dotychczasowego nauczania.

Wydział dba o zapewnienie należytej kadry akademickiej z uwagi na cele dydaktyczne oraz rozwój badań i dyscypliny. Przedstawiona dokumentacja oraz rozmowy podczas wizytacji wskazują na stwarzanie dobrych warunków pracy, rozwoju zawodowego i osobistego oraz środowiskowej atmosfery. Wynikają one z prowadzonej polityki kadrowej oraz badawczej. Zawarte są w nich elementy weryfikacji i kontroli, motywacji. Działania polityki kadrowej mają trwałe i kompleksowy charakter, a ich skuteczność wyraża się liczbą publikacji, awansami zawodowymi, pozyskiwanym z zewnątrz wsparciem finansowym. Przyjęte przez Wydział rozwiązania należy uznać za należyte, transparentne oraz przynoszące wymierne pozytywne rezultaty. Od 2012 roku pracownicy WZP uzyskali: 13 stopni naukowych doktora, 2 stopnie doktora habilitowanego, 1 tytuł profesora, 1 awans na profesora nadzwyczajnego SUM, 8 awansów na adiunkta. Rozwój naukowy pracowników prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku w ujęciu ogólnym ma tendencję wzrostową – potwierdza to analiza danych bibliometrycznych ze szczytowym momentem w 2015 roku (306.937 IF, 2072 pkt MNiSW).

Działania kontrole i ewaluacyjne stanowią źródło informacji dla doskonalenia zasobów kadrowych i warunków zatrudnienia. Oceny tej dokonuje Wydziałowa Komisja ds. Rozwoju Kadry Naukowo-Dydaktycznej, która bierze pod uwagę osiągnięcia naukowe, dydaktyczne, opinię kierownika jednostki wraz z oceną dokonywaną przez studentów. Działania te określono jako motywujące. Ważne są czynniki relacji bezpośrednich oraz atmosfera pracy, które na Wydziale należy uznać za bardzo korzystne.

Uczelnia przeprowadza **hospitacje** zajęć dydaktycznych w ramach przyjętego harmonogramu i planu. Hospitacją objęci są nauczyciele akademicki oraz doktoranci. Sprawozdanie (np. zawarte w Protokole z zebranie WKds.JK WZP w Bytomiu w dniu 22 lutego 2017 r.) omawia proces realizacji hospitacji, nie było w nim uwag w przedmiotowym zakresie. Przedstawiono oraz zatwierdzono plan na kolejny rok. Przeprowadza się hospitację praktyk wakacyjnych. Każdorazowo podstawę dokumentacyjną poziomu jakości stanowi protokół z hospitacji. Ocena pracownika bazuje na szeregu pytań odnoszących się do warunków prowadzenia zajęć, aktywności studentów. Nauczyciele i opiekunowie praktyk uzyskiwali w minionych latach zróżnicowane opinie.

Uczelnia i Wydział dysponują szeregiem instrumentów wspierających kadrę akademicką zarówno w sferze badań naukowych, promocji w uzyskiwaniu stopni i tytułów, a także na poziomie dydaktycznym. Stan ten potwierdzono w rozmowie z ZO PKA. Promocja przy wydawaniu publikacji sprowadza się do pomocy materialnej w tłumaczeniu i umieszczaniu prac w renomowanych czasopismach. W sferze dydaktycznej młodsi pracownicy byli wspierani w zakresie rozwijania kompetencji dydaktycznych (szczególnie poprzez studia doktoranckie). Ponadto obejmowało ono finansowanie i organizowanie kursów języka angielskiego, bezpieczeństwa informacji, pisania projektów oraz aplikowania o granty. Kadra akademicka jest wspierana przy ubieganiu się o staże, o wyjazdy na konferencje. Mobilność promują szczególnie młodsi akademicy. Nauczyciele są wspierani środkami pochodzącymi z zewnętrznych źródeł (NCN) oraz w ramach środków własnych.

Studenci zdrowia publicznego na WZP ŚUM mają możliwość wyrażenia opinii na temat postawy oraz jakości prowadzonych zajęć przez nauczyciela akademickiego poprzez wypełnienie anonimowej, elektronicznej, studenckiej ankiety ewaluacyjnej. Studenci kierunku są świadomi roli ankietyzacji i jej wpływu na politykę kadrową Uczelni.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Uczelnia zapewnia minimum kadrowe na kierunku studiów na poziomie studiów I i II stopnia pod względem ilościowym i jakościowym z uwagi na cele kształcenia oraz prowadzenie badań naukowych powiązanych z procesem dydaktycznym. Kadra akademicka podlega ocenie, a jej wyniki są wykorzystywane w zarządzaniu kierunkiem. Obsada zajęć dydaktycznych dokonywana z zachowaniem należytej staranności. Rozwój i doskonalenie kadry ma charakter wieloaspektowy, wpływa z polityki kadrowej oraz strategii rozwoju. Polityka kadrowa jest transparentna i spójna.

W odniesieniu do wykorzystania oceny studentów w rozwoju i doskonaleniu kadry na kierunku zdrowie publiczne prowadzonym na WZP ŚUM, kryterium 4 spełnione jest w pełni. Wnioski z ankiet studenckich dotyczących kadry brane są pod uwagę w aspekcie polityki kadrowej Wydziału.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym mimo iż nieformalna jest bardzo dobra i skuteczna w realizacji procesu kształcenia oraz w weryfikacji efektów kształcenia. Na spotkaniu obecni byli przedstawiciele: Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach, Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, śląskiego oddziału NFZ, ośrodka Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Bytomskiego Szpitala nr 1 oraz Gminnego Ośrodka Zdrowia z opieką specjalistyczną w tym Medycyny Pracy. Część pracodawców jest również pracownikami dydaktycznymi na wizytowanym kierunku. Jeden z pracodawców jest absolwentem kierunku Zdrowie Publiczne SUM. Interesariusze zewnętrzni współpracują z Wydziałem w organizacji praktyk zawodowych i zajęć praktycznych a większość z nich zatrudnia obecnie absolwentów tego kierunku. Pracodawcy są zaangażowani w opracowanie i weryfikację programu praktyk zawodowych oraz tworzenie sylabusów do praktyk. Bardzo wysoko oceniają przygotowanie studentów wizytowanego kierunku. Dyrektor Szpitala nr 1 włączył studentów do programu „Szlachetne zdarzenie” skierowanego do pacjentów z grupy wiekowej seniorów. Program zrealizowano we współpracy z Uniwersytetem Trzeciego Wieku i objął 150 osób. Ma on na celu określenie potrzeb zdrowotnych w tej grupie wiekowej. Studenci wykonywali proste badania – pomiar ciśnienia, pomiary antropometryczne, zbierali też różne informacje zdrowotne w postaci ankiet. Zainteresowanie studentów było bardzo duże. Zainteresowanie pacjentów spowodowało, że planowana jest kolejna edycja programu.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Współpraca wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest bardzo dobra. Aktywne zaangażowanie pracodawców w proces dydaktyczny przekłada się na wysoką oceną absolwentów przez pracodawców.

Dobre praktyki

Aktywizacja studentów w programy zdrowotne wykraczające poza program studiów pokazują praktyczne aspekty pracy z jakim może spotkać się absolwent kierunku Zdrowie Publiczne.

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Na kierunku zdrowie publiczne studenci biorą udział w lektoratach języka angielskiego. Cykl przedmiotu na studiach I stopnia trwa 4 semestry i kończy się egzaminem, potwierdzającym uzyskanie znajomości języka angielskiego pozwalającej na komunikację ustną i pisemną w tym w zakresie zdrowia publicznego na poziomie B2. Na studiach II stopnia cykl przedmiotu trwa 2 semestry i kończy się egzaminem, potwierdzającym uzyskanie znajomości języka angielskiego pozwalającej na komunikację ustną i pisemną w tym w zakresie zdrowia publicznego na poziomie B2+. W opinii studentów, wyrażonej podczas spotkania z ZO, zajęcia z języka obcego prowadzone są dobrze i zawierają wystarczającą ilość słownictwa z zakresu studiowanego kierunku. Program studiów przewiduje realizację zajęć w języku obcym w jednej specjalności (Asystent osoby starszej) ale w praktyce zajęcia te nie są prowadzone.

Oceniany program studiów przewiduje realizację zajęć w języku obcym w jednej specjalności (Asystent osoby starszej), który nie jest wybierany przez studentów, co potwierdzili

Studenci mają możliwość korzystania z wyjazdów międzynarodowych na studia lub praktyki w ramach programu Erasmus+. W latach 2012-2018 z wyjazdów skorzystało łącznie 12 studentów WZP, były to wyjazdy na uczelnie w Czechach, Danii, Niemczech, Portugalii oraz Turcji. W tym samym okresie uczelnia przyjęła 2 wizyty studentów z zagranicy. W wymianie międzynarodowej wzięło też udział 8 nauczycieli WZP SUM a z zagranicznych uczelni przyjechało 6 naukowców. Nie oceniono oferty zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich. Wsparcie i opiekę w zakresie mobilności międzynarodowej świadczą Wydziałowy Koordynator Programu Erasmus+ oraz pracownicy Działu ds. Studiów i Studentów. Współpraca naukowa i dydaktyczna z zagranicznymi instytucjami akademickimi/naukowymi oraz mobilność międzynarodowa studentów i nauczycieli akademickich nie ma widocznego wpływu na koncepcję kształcenia jak również na plany rozwoju na ocenianym kierunku.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Umiejętności w procesie kształcenia w aspekcie studenckim na kierunku zdrowie publiczne PZW ŚUM ocenić można dobrze w porównaniu do umiędzynarodowienia innych kierunków z zakresu zdrowia publicznego w Polsce. Na wizytowanym kierunku funkcjonuje obustronna wymiana naukowców i studentów. Biorąc jednak pod uwagę dużą aktywność naukową, dorobek naukowy Uczelnie powinna stworzyć większe możliwości wymiany studentów

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

1. Podjęcie działań mających na celu większe umiędzynarodowienie kierunku poprzez organizowanie akcji promocyjnej dla studentów i pracowników dotyczącej możliwości wymian międzynarodowych oraz zwiększenie zakresu umów o współpracy uwzględniających specyfikę ocenianego kierunku.
2. Realizacja przynajmniej jednego przedmiotu w języku obcym

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- 7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Infrastruktura dydaktyczna Wydziału odpowiada potrzebom dydaktycznym i naukowym. Pomieszczenia dydaktyczne są rozlokowane w kilku miejscach aglomeracji śląskiej. Większość zajęć jest prowadzona w siedzibie Wydziału w Bytomiu. Infrastruktura

WZP ŚUM składa się przede wszystkim z głównego budynku Wydziału, w którym prowadzone jest większość zajęć dydaktycznych oraz prowadzona jest obsługa administracyjna studentów. Na potrzeby prowadzenia zajęć przystosowanych jest: 11 sal wykładowych, 17 sal seminaryjnych, 2 pracownie komputerowe, 2 pracownie analityczne, sala fantomowa, sala mikroskopowa oraz sala ćwiczeniowa. Część zajęć dydaktycznych odbywa się poza głównym budynkiem: w Szpitalu Specjalistycznym Nr 1 w Bytomiu (Katedra i Oddział Kliniczny Chorób Wewnętrznych), w Zabrze-Rokitnicy (Katedra Dietetyki) oraz w SPSK Nr 6 ŚUM Górnośląskie Centrum Zdrowia Dziecka im. Jan Pawła II w Katowicach (Klinika Neurochirurgii Dziecięcej Katedry Medycyny Ratunkowej i Neurochirurgii Dziecięcej). Budynek Katedry Dietetyki oraz budynki szpitali dostosowane są w pełni do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową. Ograniczenia w tym zakresie istnieją jednak w budynku głównym Wydziału, wynikają one z faktu, że jest to budynek zabytkowy. Uczelnia podjęła intensywne starania, aby przystosować ten budynek do potrzeb osób z niepełnosprawnością z jednoczesnym zachowaniem jego walorów architektonicznych. W opinii studentów baza dydaktyczna stwarza warunki dobre do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Wg ZO PKA liczba miejsc w salach seminaryjnych i wykładowych jest wystarczająca dla zaplanowanych grup studenckich. Również laboratoria i ich wyposażenie są wystarczające dla realizacji zaplanowanych efektów kształcenia. ZO PKA wskazuje jest na większe wykorzystane możliwości zastosowania badawczego i dydaktycznego posiadanej infrastruktury laboratoryjnej.

Studenci zwracają uwagę, że brakuje im zaplecza gastronomicznego w głównym budynku WZP. Pomieszczenia dydaktyczne są zadbane oraz wyposażone w podstawowy sprzęt wspomagający kształcenie. Baza WZP jest modernizowana i rozbudowywana. Obecnie Wydział koncentruje się na termomodernizacji, wyzwaniem jest także odnowienie pomieszczeń oraz dostosowanie ciągów komunikacyjnych do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo. Jednostka jest świadoma potrzeb renowacji obiektów, a działania te są zaplanowane na najbliższy okres.

Dla potrzeb realizacji procesu kształcenia studentów oraz przygotowywania i prowadzenia badań naukowych dostępne są pracownie komputerowe wyposażone w specjalistyczne oprogramowanie (np. Statistica, SAS, Chromeleon, Poster Genius), z którego można korzystać nieodpłatnie. Stanowiska komputerowe pozwalają na dostęp do specjalistycznych baz danych, wykorzystywanych zarówno podczas zajęć dydaktycznych oraz w realizacji prac dyplomowych. Wszystkie komputery działające w uczelnianej sieci posiadają dostęp do Internetu. W budynku Katedry Dietetyki dostępna jest bezprzewodowa łączność w ramach sieci Wi-Fi (planowane jest objęcie zasięgiem tej sieci również pozostałych budynków Wydziału). Istnieje również możliwość nieodpłatnego korzystania przez studentów z oprogramowania do statystycznej analizy wyników na prywatnych komputerach. Studenci korzystają z sieci internetowej, jest ona szczególnie wykorzystywana jako narzędzie wspomagające nauczanie i nadzór dydaktyczny.

Część procesu dydaktycznego jest realizowana w formie ćwiczeń terenowych, dają one szansę na zapoznanie studentów ze stosowanymi metodami pracy i analiz. Przykładowo, ćwiczenia z przedmiotu „Higiena środowiska komunalnego”, odbywają się na terenie

katowickiej oczyszczalni ścieków oraz w Miejskim Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej.

Studenci realizują praktyki w podmiotach i instytucjach o zróżnicowanym charakterze działalności i obszarze aktywności. Są one jednakże właściwe dla kierunku studiów i celów nauczania. Do najczęściej wybieranych zalicza się Wydziały Zdrowia NZOZ, centrum zarządzania kryzysowego, powiadamiania ratunkowego. Zapewnia się dobre warunki infrastrukturalne realizacji praktyk i osiągania efektów kształcenia. Tym samym praktyki studenckie wzmacniają proces nauczania w sferze rozwijania umiejętności.

Biblioteka Główna w Katowicach pełniąc funkcję biblioteki centralnej, obejmuje 3 podległe jej oddziały: w Katowicach-Ligocie, w Zabrze (z czytelnią w Rokitnicy) i w Sosnowcu. Wszystkie biblioteki zabezpieczają potrzeby studentów i pracowników naukowych. Biblioteka Główna w Katowicach pełni dla Uczelni rolę centralnej biblioteki naukowej z szerokim zasobem książek i czasopism specjalistycznych. Zapewnia się dostęp do usług poprzez system biblioteczny ALEPH. Specjalne oprogramowanie pozwala na korzystanie z dostępnych zbiorów, baz danych, czasopism i książek elektronicznych. Liczba miejsc w czytelniach oraz w bibliotece głównej zaspakajają potrzeby studentów i kadry. Zgromadzone zbiory biblioteczne przekroczyły 157 tys. wol. Książek, 31.5 tys. wol. czasopism (1.177 tytułów). Odrębne zbiory ma biblioteka w Zabrze. Specyfika zbiorów, liczba woluminów, ich zakres tematyczny zaspakajają potrzeby dydaktyczne i badawcze kadry oraz studentów. Czytelnia w Zabrze-Rokitnicy posiada 94 miejsca pracy własnej oraz 14 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu i dostępem do zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki. Realizowana przez Bibliotekę SUM działalność w zakresie informacji naukowej oparta jest na dostępnych w wersji sieciowej 54 międzynarodowych bazach danych oraz 6 elektronicznych bazach własnych autorskich.

W opinii studentów, zasoby biblioteczne dla kierunku zdrowie publiczne z obu obszarów do których przypisany jest kierunek są aktualne, a liczba woluminów wystarczająca. Studenci zdrowia publicznego ale nie korzystają zbyt często z czytelni Biblioteki, ze względu na jej zamieszczenie względem głównego budynku WZP, gdzie odbywa się większość zajęć dydaktycznych. Podczas rozmowy z ZO PKA, studenci zaznaczyli jednak, że w przypadku chęci skorzystania z Biblioteki, książki można rezerwować elektronicznie, a dojazd i godziny otwarcia są dogodne i nie kolidują z zajęciami dydaktycznymi. Zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne służące realizacji procesu kształcenia są też dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

WZP w sposób ciągły inwestuje w zakup sprzętu i oprogramowania umożliwiającego realizację zadań dydaktycznych przewidzianych w programie kształcenia. Sprzęt jest systematycznie uzupełniany, wymieniany i poddawany okresowym przeglądom. Aktualnie doskonalenie infrastruktury obejmuje przede wszystkim projekt „Przebudowy i dostosowania pomieszczeń oraz termomodernizacji budynku Wydziału Zdrowia Publicznego w Bytomiu przy ul. Piekarskiej 18 do aktualnie obowiązujących przepisów”. Planowany termin realizacji tego projektu to lata 2017-2019. W jego ramach, oprócz renowacji zabytkowej architektury budynku, zlikwidowane mają być również bariery architektoniczne w głównym budynku WZP (instalacja windy oraz budowa podjazdu dla osób z niepełnosprawnością ruchową) oraz zagospodarowany dziedziniec wewnętrzny na cele rekreacyjne dla studentów.

Studenci kierunku zdrowie publiczne są świadomi możliwości swojego udziału w rozwoju i doskonaleniu infrastruktury Uczelni. Wiedzą, że wszelkie swoje uwagi i wnioski mogą przekazywać Władzom Wydziału a ich postulaty są spełniane w miarę możliwości Uczelni. Głównym zgłaszanym problemem jest brak zaplecza gastronomicznego w głównym budynku WZP. Władze poinformowały, że przygotowane są pomieszczenia pod takie usługi, jednak od dwóch lat problemem jest znalezienie najemcy, który świadczyłby w nim usługi gastronomiczne. Studenci nie mieli istotnych uwag odnośnie infrastruktury dydaktycznej i naukowej.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia na kierunku zdrowie publiczne prowadzonym na WZP ŚUM jest dobrze utrzymana oraz adekwatna do prowadzenia studiów I i II stopnia. Biblioteka dysponuje bogatym księgozbiorem – w tym również z zakresu zdrowia publicznego – oraz umożliwia wirtualny dostęp do wielu specjalistycznych baz danych głównie z obszaru nauk medycznych. Rozwój i doskonalenia infrastruktury przebiega w sposób ciągły, uwzględniając potrzeby studentów.

Słabą stroną jest nieprzystosowanie głównego budynku WZP do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami oraz brak oczekiwanego przez studentów zaplecza gastronomicznego. Zgodnie z informacją uzyskaną podczas wizytacji, trwają prace dostosowawcze do potrzeb w tym zakresie.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

brak

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

W opinii studentów kierunku zdrowie publiczne, wyrażonej podczas spotkania z ZO PKA, system opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia funkcjonuje dobrze. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów w czasie wyznaczonych, regularnych konsultacji. Pełna informacja dotycząca terminów konsultacji jest dostępna i na bieżąco aktualizowana na stronie internetowej Uczelni oraz w gablotach na terenie Wydziału. Nauczyciele akademicy są dostępni również poprzez pocztę elektroniczną. Opiekę nad studentami sprawują dodatkowo opiekunowie pierwszych lat studiów, opiekunowie prac dyplomowych oraz Władze WZP, z którymi kontakt nie jest utrudniony. W opinii studentów, wielką zaletą jest nastawienie WZP na młodą kadrę naukowo-dydaktyczną, dobrze

przygotowaną do wykorzystania nowoczesnych metod nauczania oraz prowadzącą badania naukowe, a więc mającą duży potencjał do przekazywania aktualnej wiedzy.

Zajęcia dydaktyczne prowadzone są głównie w grupach dziekańskich maksymalnie 12-osobowych. Część zajęć (wykłady, seminaria) odbywa się w grupach łączonych, do 24 osób. Liczność grup w pełni pozwala na zdobywanie założonych efektów kształcenia. Plan zajęć ułożony jest zgodnie z zasadami higieny uczenia się. Studenci mają zapewnione odpowiedniej długości przerwy między zajęciami. Większość zajęć odbywa się w głównym budynku WZP w Bytomiu, nieliczne (np. wychowanie fizyczne czy lektoraty z języka angielskiego) odbywają się zamiejscowo z Zabrze. Jednakże harmonogram zajęć przewiduje czas wymagany na dojazd.

Opieka i wsparcie ze strony pracowników administracyjnych prowadzone są w opinii studentów dobrze – obsługa administracyjna w zakresie toku studiów zapewniana jest kompetentnie i skutecznie. Biura dziekanatu dostępne są dla studentów w godzinach dogodnych dla studentów każdej formy studiów kierunku zdrowie publiczne. Pracownicy administracyjni dostępni są również telefonicznie lub za pośrednictwem poczty elektronicznej. Godziny urzędowania, numery telefonów i adresy e-mail dostępne są na stronie internetowej Uczelni.

Opieką i wsparciem dla studentów z niepełnosprawnością w Uczelni zajmuje się Pełnomocnik Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych. Zbiera on informacje o studentach z niepełnosprawnościami oraz przygotowuje i wdraża rozwiązania pozwalające na zachowanie zasady równego dostępu do usług świadczonych przez Uczelnię, np. znoszenie barier architektonicznych w przypadku studentów z niepełnosprawnością ruchową, czy dostosowanie form egzaminów w przypadku studentów z niepełnosprawnością narządu wzroku lub słuchu. Ponadto, od 10 lat organizowane jest coroczne spotkanie szkoleniowe dla pracowników i studentów dotyczące osób z niepełnosprawnością pn. „Z innego poziomu do...” – do udziału w wydarzeniu zapraszani są znani artyści i sportowcy, którzy dzielą się własnymi spostrzeżeniami w rzeczonym temacie. Organizowane są również kursy języka migowego dla pracowników Uczelni. W roku akademickim 2017/2018 na kierunku zdrowie publiczne kształci się 7 studentów z niepełnosprawnościami (w stopniu lekkim lub umiarkowanym). W przypadku konieczności udzielenia porady psychologicznej lub psychiatrycznej korzysta się z własnych zasobów w tym zakresie – studentom nieodpłatnie udzielają pomocy pracownicy Katedry Psychiatrii i Psychoterapii ŚUM.

Pomoc materialna dla studentów prowadzona jest w formie stypendiów: socjalnego i socjalnego dla osób niepełnosprawnych oraz w formie zapomogi. Dodatkowo studenci wyróżniający się wynikami w nauce mogą skorzystać ze stypendium Rektora dla najlepszych studentów, którego kryteria przyznawania są corocznie aktualizowane w porozumieniu z samorządem studenckim, aby spełniać zasady przejrzystości i sprawiedliwości. Pełna informacja odnośnie harmonogramu oraz wymogów formalnych dotyczących stypendiów jest ogólnodostępna na stronie internetowej Uczelni. Przedstawiciele studentów uczestniczą w pracy organów odpowiedzialnych za przyznawanie stypendiów. Dodatkowo, zgodnie z odpowiednimi zapisami w Regulaminie Studiów, studenci mają możliwość studiowania w ramach Indywidualnej Organizacji Studiów oraz Indywidualnego Programu Studiów.

Organy samorządu studenckiego działają w Uczelni na poziomach: centralnym oraz wydziałowych. Podczas spotkania z ZO, przedstawiciele Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego poinformowali, że warunki do funkcjonowania samorządności studenckiej są przez uczelnię zapewnione w każdym zakresie i nie ma w tej kwestii żadnych zastrzeżeń. Informowanie studentów o działalności Samorządu Studenckiego odbywa się głównie poprzez stronę internetową Uczelni oraz serwis społecznościowy Facebook.

Studenci kierunku zdrowie publiczne mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań poprzez uczestnictwo w pracach koła naukowego. W roku akademickim 2017/2018 na WZP działa 15 studenckich kół naukowych. W pracy naukowej, studentom, udzielane jest wszelkie wsparcie w zakresie merytorycznym oraz finansowym. Nauczyciele akademicki aktywnie angażują się w prace kół naukowych, skutecznie motywując studentów. Corocznie organizowana jest studencka konferencja naukowa International Medical Congress of Silesia. Istnieje również możliwość wyjazdów na konferencje i kongresy naukowe organizowane w innych miastach w Polsce i za granicą – ŚUM dofinansowuje studentom nie tylko opłatę konferencyjną, ale również koszt dojazdu i zakwaterowania (wyjazdy krajowe - do 500 zł, zagraniczne – do 1000 zł).

Dział Karier Studenckich i Promocji Uczelni udziela studentom wsparcia w kwestiach związanych z wejściem na rynek pracy i rozwojem kariery zawodowej. Istnieje możliwość udziału w szkoleniach i warsztatach z umiejętności miękkich lub przygotowywania CV, współtworzenia tzw. uniwersytetu licealisty (polegającego na prowadzeniu zajęć edukacyjnych w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej w lokalnych szkołach średnich), czy też przeglądu aktualnych ofert pracy lub praktyk. Organizowane są również wydarzenia w rodzaju tagrów pracy, np. Kongres Wyzwań Zdrowotnych, Dni Kariery w Katowicach, Absolvent Talent Days, czy Kongres Akademickich Biur Karier, podczas których studenci mogą nawiązać kontakty z pracodawcami. Innym ciekawym przykładem działalności Działu Karier jest projekt pn. „Od przedszkola do seniora”, w który zaangażować mogą się studenci m.in. kierunku zdrowie publiczne, by podnieść swoje kompetencje w zakresie kontaktów interpersonalnych z pacjentami. Obecnie rozpoczynają dwa projekty „Czas na staż” oraz „Odkryj z nami swoją przyszłość”. Informowanie studentów o działalności Działu Karier Studenckich i Promocji Uczelni oraz reklamowanie ofert pracy odbywa się głównie poprzez serwis społecznościowy Facebook. W opinii studentów działalność Działu Karier Studenckich została oceniona dobrze.

Wsparcie i opiekę w zakresie mobilności studenckiej świadczą Wydziałowy Koordynator Programu Erasmus+ oraz pracownicy Działu ds. Studiów i Studentów. Pełna informacja odnośnie terminów i wymogów formalnych dostępna jest na stronie internetowej Uczelni.

System zgłaszania oraz rozpatrywania skarg i wniosków studentów działa w ich opinii dobrze. Skargi i wnioski mogą być przekazywane osobiście, e-mailowo lub telefonicznie odpowiednim osobom. Za kontakt ze studentami oraz rozpatrywanie zgłoszonych przez nich problemów odpowiada Prodzikan ds. Studenckich. W sytuacjach problematycznych i konfliktowych studenci mogą również zwrócić się do Dziekana lub Prorektora ds. Studiów i Studentów, wsparcia udzielają również członkowie Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego. Formalnie, cała procedura składania skarg i wniosków uregulowana jest Zarządzeniem Rektora (Nr 70/2009).

Doskonaleniu systemu wspierania i motywowania studentów służy też okresowa ocena pracowników dydaktycznych i administracyjnych, podczas której jednym z kryteriów są wyniki ankiet studenckich. Studenci mają świadomość anonimowości procesu ankietyzacji i widzą realny wpływ ich oceny na politykę kadrową Uczelni. Sprawozdania z działalności Zespołów ds. Jakości Kształcenia publikowane są na stronie internetowej Uczelni. W roku akademickim 2016/2017 liczba oddanych głosów z oceną nauczycieli akademickich przez studentów wyniosła 18,55%, zaś w ankiecie oceniającej pracę dziekanatu wzięło udział 23,9% studentów. Wnioski wynikające z ankiet studenckich są brane pod uwagę oceny kadry dydaktycznej i nie dydaktycznej.

W kwestii rozwoju i doskonalenia systemu wspierania i motywowania studentów z niepełnosprawnościami Uczelnia planuje zorganizowanie interdyscyplinarnej sekcji integracyjnej przy Akademickim Związku Sportowym. Dodatkowo na finiszu są kwestie formalne związane z likwidacją barier architektonicznych w głównym budynku WZP (instalacja windy oraz budowa podjazdu dla osób z niepełnosprawnością ruchową).

Dział Karier Studenckich i Promocji Uczelni prowadzi badanie losów zawodowych absolwentów. Wyniki corocznej elektronicznej ankiety przekazywane są Dziekanowi i omawiane na Radzie Wydziału. Najczęściej poruszonym problemem jest zbyt mała ilość zajęć praktycznych w toku studiów. Liczba wypełnionych ankiet przez absolwentów kierunku zdrowie publiczne wynosi około 20%.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

WZP ŚUM **w pełni** udziela opieki oraz wsparcia dla studentów w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia na kierunku zdrowie publiczne. Studenci otrzymują adekwatne do ich potrzeb wsparcie dydaktyczne, naukowe i materialne z uwzględnieniem zasady równego i sprawiedliwego dostępu. Istnieją sformalizowane możliwości indywidualizacji procesu kształcenia oraz dodatkowego rozwoju zainteresowań studentów poprzez udział w ramach prac kół naukowych, których działalność wspierana jest przez Uczelnię również materialnie. Studenci mają możliwość korzystania z programów mobilności oraz uzyskać wsparcie w wejściu na rynek pracy. Dzięki działalności Biura wielu studentów już w czasie studiów znajduje tymczasowe lub stałe miejsca pracy. Mocną stroną systemu jest polityka informacyjna, zakładająca dotarcie do studentów nie tylko poprzez informacje wywieszone w gablotach lub umieszczone na stronie internetowej Uczelni, ale również poprzez serwis społecznościowy Facebook.

System zgłaszania oraz rozpatrywania skarg i wniosków studentów prowadzony jest w odniesieniu do wszystkich sfer funkcjonowania kierunku i Wydziału. Uczelnia podążając za zmieniającym się otoczeniem, a co za tym idzie potrzebami studentów, elastycznie i kreatywnie podnosi jakość opieki nad studentami oraz wsparcia w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia. Wsparcie i opieka dla studentów widoczne są na wielu poziomach, od wsparcia materialnego, dostępności nauczycieli i możliwości konsultacji, angażowania studentów w pracę kół naukowych aż po stymulowanie działań mających na celu zwiększenie zainteresowania studentów rozwojem naukowym.

Dobre praktyki

Organizowanie kursów języka migowego dla pracowników Uczelni.

Dofinansowywanie studentom z funduszy Uczelni wyjazdów na konferencje, kongresy i sympozja naukowe w kraju i za granicą, obejmujące nie tylko wysokość opłaty rejestracyjnej, ale również część kosztów dojazdu i zakwaterowania.

Świadczenie bezpłatnego poradnictwa psychologicznego i psychiatrycznego studentom.

Zaspokajanie potrzeb współczesnego studenta poprzez umożliwienie mu dostępu do informacji kanałami internetowych serwisów społecznościowych.

Zalecenia

brak

8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny (w odniesieniu do spraw studenckich)

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
Egzekwowanie terminowości odbywania dyżurów/konsultacji przez wykładowców.	Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów w czasie wyznaczonych, regularnych konsultacji. Pełna informacja dotycząca terminów konsultacji jest dostępna i na bieżąco aktualizowana na stronie internetowej Uczelni oraz w gablotach na Wydziale.
Zapewnienie anonimowości procesu ankietyzacji.	Ankiety wypełniane są anonimowo przez studentów na podstawie otrzymanych przez nich kodów. Studenci mają świadomość anonimowości procesu ankietyzacji.
Wdrożenie polityki informacyjnej nt. ankietyzacji.	Sprawozdania z działalności Zespołów ds. Jakości Kształcenia publikowane są na stronie internetowej Uczelni. Studenci mają świadomość wpływu ankiet studenckich na politykę kadrową.
Zwrócenie większej uwagi na wsparcie merytoryczne i finansowe działalności badawczej ze strony opiekunów i władz Uczelni.	Działalność studenckich kół naukowych ma pełne wsparcie finansowe i merytoryczne. Nauczyciele akademicy aktywnie angażują się w funkcjonowanie studenckiego ruchu naukowego.
Przyznanie budżetu na działalność Wydziałowego Samorządu Studenckiego z funduszy Wydziału.	Wydziałowa Rada Samorządu Studentów ma przyznany budżet z funduszy Uczelni na swoją działalność.

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
Dopełnienie treści kształcenia w zakresach odnoszących się do opieki i rehabilitacji, w tym psychospołecznej	Dokonano niezbędnych uzupełnień w zakresie wskazanym przez ZO PKA <i>Zalecenie zrealizowano w pełni.</i>

Skorygowanie systemu praktyk zawodowych	Aktualnie obowiązujący system praktyk zawodowych jest jasny i przejrzystych <i>Zalecenie zrealizowano w pełni.</i>
Zwiększenie dostępności czasopism związanych z tematyką ocenianego kierunku	Uzupełniono zbiory biblioteczne <i>Zalecenie zrealizowano w pełni.</i>
Egzekwowanie terminowości odbywania dyżurów/konsultacji przez wykładowców	W ramach spotkań zdyscyplinowano wykładowców do terminowości w omawianym zakresie. Studenci nie zgłaszają obecnie uwag. <i>Zalecenie zrealizowano w pełni.</i>
Zwiększenie udziału zagranicznych naukowców w procesie kształcenia	Zwiększono liczbę przyjeżdżających naukowców zagranicznych, którzy prowadzą także wybrane zajęcia dydaktyczne <i>Zalecenie zrealizowano w pełni.</i>
Zwiększenie oferty zajęć w języku obcym	Utworzono specjalność w języku angielskim <i>Zalecenie zrealizowano w pełni.</i>

Przewodnicząca Zespołu oceniającego:

Prof. dr hab. n. med. Krystyna Sztefko